

Št. 156

**MAJ
2019**

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Kulturna urednica:

Mirjam Gostinčar

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič – Biba, Jasmina Memić, Špela Blatnik,

Diego Menendes, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Ban, Leah Artist Mihalič, Peter Polanski, Andreja Nadrah, Petra

Burger, Rade Nikolič, Miha Brumec

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: Rain-in-the-Face

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.
Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

ODPRTO PISMO VLADI RS

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v mesecu marcu 2019 predlagalo spremembe treh zakonov na področju socialnega varstva, trga dela in pokojninskega sistema. Eden izmed predlogov ministrstva je sprememba Zakona o socialno varstvenih prejemkih in se nanaša na ukinitvev dodatka za delovno aktivnost (v nadaljevanju DDA), kamor spada tudi prostovoljsko delo. Ministrstvo predlaga ukinitvev dodatka, pri tem pa je glavni argument, da je denarna socialna pomoč skupaj z DDA-jem previsoka in se preveč približa minimalnemu osebnemu dohodku. Tako naj bi bil upravičenec do denarne socialne pomoči v ugodnejšem položaju od tistega, ki si sredstva za preživljanje zagotavlja z delom ali na podlagi pravic iz delovnega razmerja. Na društvu Kralji ulice problematiziramo ta predlog predvsem z vidika dolgotrajnih prejemnikov denarne socialne pomoči, ki so več let izključeni iz trga dela.

MDDSZ piše, da sta namen spremembe zakona »izboljšanje socialne zaščite ranljivih skupin in hitrejša aktivacija upravičencev do denarne socialne pomoči«, vendar pa se bo položaj prejemnikov denarne socialne pomoči z ukinitvijo dodatka poslabšal. Na društvu sodelujemo s prostovoljci_kami, ki so hkrati tudi prejemniki denarne socialne pomoči. S prostovoljstvom pridobivajo delovne izkušnje, krepijo delovne navade, širijo svojo socialno mrežo, dobijo občutek koristnosti in se lažje integrirajo nazaj v družbo. Velikokrat je uspešno prostovoljsko delo podlaga za kasnejšo vključitev v aktivno politiko zaposlovanja (v nadaljevanju APZ). Skozi prostovoljstvo je prehod v polni delovni čas namreč lažji in uspešnejši. Eden izmed argumentov ministrstva je tudi, da želijo z ukinitvijo DDA-ja brezposelne čim prej vključiti v trg dela. V Katalogu za izvajanje ukrepov APZ je predvidenih prostih delovnih mest samo za 40 odstotkov vseh dolgotrajno brezposelnih oseb. Večina dolgotrajno brezposelnih bo tako še vedno izključena iz trga dela in posledično iz produktivne sfere družbe. Hkrati pa bodo izgubili možnost, da s svojim delom vplivajo na svoj prihodek. Denarna socialna pomoč skupaj z DDA-jem znaša 88,91 odstotka minimalnega osebnega dohodka, zato želi MDDSZ z »namenom povečanja motivacije za delo oziroma zmanjšanja tveganja pasti neaktivnosti« ukiniti DDA. Na ta način se ponovno zmanjšujejo sredstva tistim, ki živijo na meji preživetja, hkrati pa se utrjuje položaj delavcev, ki za svoje delo prejemajo minimalno plačo. V tem kontekstu torej revne ohranjamo revne.

Dodatek na delovno aktivnost najbolj ranljivi skupini ljudi prinaša največ koristi – delovne navade, vključevanje v družbo in obenem finančno vzpodbudo. Dokler ni dovolj podpornih zaposlitev za – iz trga dela – najbolj izključene posameznike_ ce, je za večino dolgotrajnih prejemnikov denarne socialne pomoči denarni dodatek dosegljiv le preko prostovoljskega dela. Zavedamo se, da je prostovoljstvo delo, ki ga posameznik opravlja brez pričakovanja materialnih dobrin, vendarle pa je to oblika dela, ki marsikomu zagotavlja tudi možnost vpliva na svoj osebni dohodek. Prostovoljsko delo je v svojem pravem pomenu namreč »luksuz« bogatih, ki si preživetje zagotavljajo z drugimi sredstvi in imajo hkrati dovolj časa, da ga namenijo za delo v splošno korist. Najbolj smiselna rešitev bi tako bila postopno zmanjševanje sredstev preko DDA-ja in hkrati več delovnih mest – ali v okviru APZ ali preko ustvarjanja podpornih zaposlitev predvsem za dolgotrajno brezposelne.

Društvo Kralji ulice

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA – ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 ŠAH IN TEKOCI TRAK
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 4. PREGLED STANOVANJSKE IZKLJUČENOSTI V EVROPI 2019
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 16 pOdpiram: JONAS ŽNIDARŠIČ
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 ZASTONJSKE PRIČESKE
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 25 IZZA REŠETK
- 26 RAZVEDRILO
- 27 GIACOMOV FOTO KOTIČEK
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

ŽELJKO, 2. DEL

Foto: JN

Starša sta me vzgajala najbolje, kot sta znala, toda s časom, ko sem bil starejši, so bile tudi kazni vse hujše. Najhuje mi je bilo, ko sem bil star 12 let (1991). Že pred tem sem bil sicer tepen s šibo, veliko kuhalnico, usnjenim vojaškim ali ženskim pasom. Tudi kadar česa nisem znal za šolo, sem jih dobil. Najtežje mi je bilo, kadar sem moral stati mirno in poslušati, kako sem slab. Zakaj omenjam leto 1991? Zato ker je mama Hrvatica in oče Srb. Vedno sta se kregala, kadar je bil dnevnik na sporedu ali pa kar koli na temo vojne na Balkanu – o tem, kdo je kriv ... dretje in nesmiselna poraba časa. Za sosede sem bil prekleti *Bosanc*, v srednji sem bil čefur, za profesorja fizike pa sem bil celo nekdo, ki mu je uničil vikend na Hrvaškem. Potem so tu službe. Ker sem delal za dva, so to vsi delodajalci s pridom izkoriščali. Tako se je začelo moje obdobje izgubljenosti od alkohola do heroina, danes pa sem izgorel, poln jeze, razočaran nad državo in ljudmi, ki nič ne ukrenejo, ampak raje tarnajo v barih in zganjajo teror nad svojimi partnerji in otroki, kar se odraža v vsaki generaciji otrok in mladine.

Staršem ne zamerim vzgoje, ker sami niso bili deležni boljše, ampak celo hujše. Danes se borim, da bi bil koristen v družbi, tako s pogovorom in nasveti mlajšim kot z deljenjem svojih izkušenj. Zato vam polagam na srce: težave rešujte v službi in ne doma ter ne mi stokati in jokati v barih, ampak pojdite na ulice pred ljudi, ki so nam to bolečino nanесли. Pa še eno za konec: Ni sramota biti umazan, imeti strgana oblačila, biti omamljen, brez dela ipd. Sramota je, da ne naredimo nič za našo in otroško kakovost življenja ter da pustimo, da nas delodajalci, zavarovalnice, banke itn. prinašajo naokoli. To sem jaz – borec za pošteno vrednotenje dela in ljudi.

03
KRALJI
ULICE

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.

- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.
- Zbiranje prispevkov za dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

PREHAJANJA

Zmožnost prehajanja med frekvencami me je precej osamila. Med mano in ostalim svetom je bila nevidna opna, steklena pregrada, ki je ponujala zgolj osamljenost. Z odsotnostjo okusa, vonja in dotika, v svetu brez bližine in toplote so odnosi zveneli plastično.

Z gledanjem na ostali svet z obštetom druge realnosti in z občasno odsotnostjo prepoznavanja, kaj je prav in kaj narobe. Kot potapljač, ki ima v velikih globinah okrnjeno zmožnost orientiranja, zaradi česar težko loči med potjo v življenje ali le še dlje od sebe.

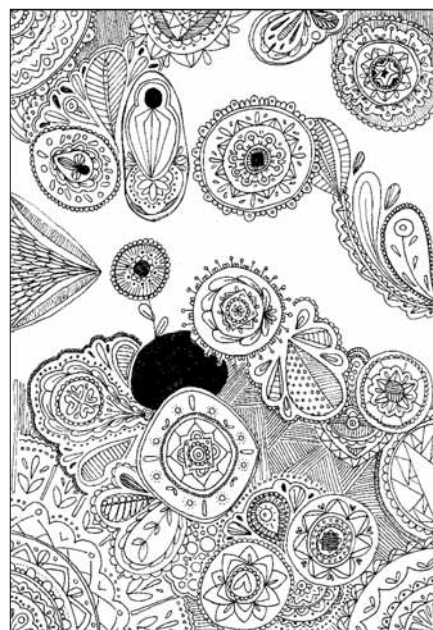
Občasno sem ljudi videla zamegljeno, kot konj, ki mu plašnice ne dovoljujejo pogleda širše od začrtane poti. Kar je pomenilo osiromašenje v stikih, enozložnost v rešitvah. Zaradi pretočnosti, fluidnosti, prehajanja sem z lahkoto prešla na frekvenco drugega, z močno željo pripadati, da, tudi prevzela tuja prepričanja za svoja. Na zunaj je to delovalo kot labilnost, dojemljivost, brez lastne hrbtenice, v sebi pa sem čutila močno praznino, brez lastnih želja.

Kljub temu da so bili moji stavki nepovezani, pogovor zame utrujajoč (težko ohranjanje koncentracije), sem se vseeno dovolj zavedala zemeljske realnosti dojemanja. Zaradi tega sem ostale zaznave razumevala predvsem kot posledico izredne občutljivosti, kot bi imela svoj osebni radar nastavljen na dosti širšo frekvenco zaznav od običajne. Da bi ojačala prizemljitev (zavedanje o

realnosti, prisotnost v telesu), sem začela delati z glino, z vsem, kar bi me držalo v trenutku zdaj, se sidrala z mislimi, gradila odnose, zaradi katerih sem želela ostati tu. Življenje samo pa me je prisililo k sprejemanju realnosti v rešitvah, soočanju s problemi.

Z razumevanjem, notranjo informacijo, da je to le trenutno stanje, sem si dovolila opazovanje, raziskovanje. Kot nevtralni raziskovalec sem raziskovala svet in sebe v njem, kot ga drugače ne bi. Pozitiven odnos do zaznanega, iskanje poti, kjer me bodo te zaznave podprle. Dale širšo sliko dojemanja situacije, dovolile drugačen pogled.

Ko sem se pred kratkim pogovarjala s prijateljem, ki je nekoga zaznal kot kovinskega in mu je ta zaznavo, skozi pogovor, tudi potrdil: »Res se vidim kot kovinski«, mi je bilo lažje sprejeti lastne zaznave. Tudi to, da sem videla neko situacijo in ljudi v njej kot osebe z drugega planeta. Čeprav se takrat nisem ustavljala in ne spraševala. Morda le bolj distancirala od vseh. Se držala svoje poti, ki je vodila mimo in stran. Ker situacije nisem zmogla ubesediti in nisem imela ob sebi osebe, s katero bi lahko delila zaznavo, jo morda obrnila na humor in nato tudi izpustila, je ta še nekaj časa odmevala v meni. Bila sem popotnik, ki potuje svojo pot, vendar se na njej ne ustavlja, ne navezuje stikov, ne išče bližine. Distančnost do sveta me je ohranjala, vendar le to. Z izmenjavo zaznav, deljenjem izkušenj,

Andreja Nadrah

sprejemanjem sebe in svoje poti se raztaplja opna, svet je bližje. Ljubezen do sebe, sprejemanje vseh realnosti in izraznosti, pomiritev s seboj in svojo potjo. Tenkočutno opazovanje notranjih odzivnosti, prisluhniti jim, jim dati vrednost, prostor, sprejemanje sebe. Morda bom nekoč, zaradi razumevanja skozi lastno izkušnjo, lahko koga tudi podprla, sedaj pa moram ta stanja preživeti.

Ključno mi je razumeti, da:
– je trenutno stanje le izhodišče in ne dokončana slika;
– čeprav je lahko realnosti več, mi ostale frekvence, ob premajhni prisotnosti v telesu, le rahljajo zemeljsko telo.

Mojca Nahtigal

PSIHOTRIČNA TERAPIJA IN SPOLNOST

Problem psihiatrije oziroma psihiatrične terapije je, da se v nedogled predpisujejo psihiatrična zdravila – tablete in injekcije (depo). Doza je lahko tudi višja. Vendar ne povedo, da ta zdravila znižujejo potenco in onemogočajo ejakulacijo, to vem iz lastnih izkušenj. Ko sem dobival 200 mg Clopixola na tri tedne, sem imel težave, ko pa sem od psihiatra zahteval ukinitve depoja, nisem imel nobenih težav več. In potem se dame čudijo, da nam moškim stoji mala glavica kot slonov rilec, navzdol namreč.

Robert Žerjav

PSIHOTI

**NEKA OSEBA ŽIVI V NOvem POLJU V LJUBLJANI.
REKLI SO JI: »VI IMATE PA NORCE.«
NA TO JIM JE ODGOVORILA: »NAŠI NORCI SO POD
KLJUČEM, VAŠI NORCI SO PA NA PROSTOSTI.«**

IVA TISA

JE ŽVIŽGAČ ZLOČINEC?

Julian Assange je bil 11. aprila aretiran in dobesedno na silo odveden iz londonskega ekvadorskega veleposlaništva, v katerem je živel izoliran od zunanjega sveta vse od leta 2012, ko je v njem dobil status političnega azilanta. Povod za aretacijo je bil sodni nalog za izročitev ZDA iz leta 2010, z obtožbo državne zarote zaradi razkritja tajnih dokumentov o vojni v Iraku in Afganistanu. Eden bolj znanih enkriptiranih posnetkov, ki so pricurljali v javnost, z naslovom *Kolateralni umor*, prikazuje posadko ameriškega helikopterja, ki leta 2007 v Bagdadu z mitraljezom brezkompromisno strelja na civiliste, med umrlimi sta bila tudi dva sodelavca agencije Reuters. Posnetek nedvomno dokazuje naklepni umor. Naj še omenim, da je preiskavo morebitnih vojnih zločinov v bližnjem Afganistanu, vlada ZDA v začetku aprila preprečila s preklicem vizuma Fatou Bensouda, ki je glavna tožilka Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC) v Haagu. Tožilka bo poskušala svoje delo kljub temu nadaljevati. Predsednik Trump je ob tem izjavil, da pristojnosti omenjenega sodišča ogrožajo suverenost ZDA.

Bi bila lahko aretacija točka, na kateri bomo primerki *homo sapiens sapiens* začeli podrobneje preučevati resničnost informacij, ki nam jih servirajo vladajoči razredi? Je to dogodek, ki bo širši javnosti končno jasno pokazal, v kakšnem svetu živi in kakšna je struktura moči? Močno dvomim – čeprav dejstva govorijo sama zase. William Edward Binney, nekdanji visoki obveščevalni uradnik pri ameriški agenciji za nacionalno varnost (NSA), ki se je po več kot 30 letih dela v agenciji upokojil leta 2001 ter nato postal žvižgač, pravi: »Najmanj 80 odstotkov optičnih kablov na svetu poteka preko omrežja ZDA. To ni naključje, saj omogoča ZDA, da pregleda vso komunikacijo, ki prihaja skozenj. Vsaj 80 odstotkov vseh zvočnih klicev, ne samo metapodatkov, se posname in shrani, NSA pa s ciljem popolnega nadzora prebivalstva laže o tem, kaj hrani.«

Ne glede na to, kaj boste brali v medijih, ni dvoma, kaj se v resnici skriva za lovom na Juliana Assangea. Gospod je pač razkril umazane skrivnosti kakor tudi tiste, ki jih hranijo. Razkril je laži, korupcijo in prevare zahodnega vojaškega zavezništva. Po besedah Johna F. Hylana – nekdanjega župana New Yorka – je razkril »resnično grožnjo republiki, nevidno vlado, ki se kot ogromna hobotnica razteza po svojih mestih, državah in narodu. Razkriva tiste, ki dejansko vodijo vlado Združenih držav Amerike za lastne sebične namene.« *WikiLeaks* je javnosti posredoval veliko tajnih podatkov, ki so konec koncev last skupnosti, saj so nastali z javnim denarjem, obseg je težko ubesediti in večina si le stežka predstavlja, kaj točno se je dogajalo v političnem zakulisju, saj ti niso prodrli v širšo javnost. To nikakor ni pravljica o izprijenosti svetovne politike, ni lutkovna predstava, so gola dejstva, ki pač ne glede na njihovo resnost niso uspela razgaliti njenih lutkarjev_ic.

Assange uteleša izumirajočo vrsto svobodnega in neodvisnega novinarja, ki dela v splošno dobro družbe, zato se je treba v tem trenutku močno zamisliti nad tem, kaj se dogaja. Povsem evidentno je, da resnica in svoboda tiska ogrožata sposobnost svetovne elite, da ustvarja probleme in obenem predlaga rešitve. Primer: nekateri dokumenti, ki so preko *WikiLeaks*a pricurljali v javnost, opisujejo povezavo med zahodnim vojaškim zavezništvom – predvsem vlado ZDA – in domnevnimi terorističnimi organizacijami, kot sta Al Kaida in ISIS. Govora je o vpletenosti orožarskega lobija, financiranju in podpori terorističnih organizacij, proti katerim so ZDA trdile, da se borijo, najverjetneje zato, da bi upravičile okrepljene nacionalne varnostne ukrepe doma v sklopu »vojne proti terorizmu« ter utemeljile upravičenost njihovih vojaških vpadov in neskončnih vojn v drugih državah.

Manipulacija javnega mnenja je že pred časom postala prisoten in predvsem pomemben element v svobodni družbi. Nekdo od mojih

Miha Brumec

Athena

bližnjih, denimo, brez kančka dvoma verjame vsemu, kar je prisotno v javnih občilih. Večkrat slišim: »Saj je bilo na televiziji.« In če sem iskren, se le redko spustim v debato, ki prepričuje prepričane. *Mainstream* mediji lahko torej več kot očitno prepričajo večino družbe, da je bila aretacija zaradi varovanja nacionalne varnosti popolnoma upravičena. Koliko se nas bo v resnici vprašalo, če ni bila morebiti s strani Assangea ogrožena le sposobnost globalne elite, da nadzoruje človeško zavest? Edward Snowden je na *Twitterju* zapisal: »Podoba veleposlanika Ekvadorja, ki na ambasado vabi tajno policijo Združenega kraljestva, da bi iz nje izvlekli nagrajenega urednika in novinarja,* bo končala v zgodovinskih knjigah. Assangeevi kritiki se gotovo veselijo, toda to je temačen trenutek za svobodo tiska.« So globalne elite, vlade v senci ali globoka država oziroma kakor jo pač želite imenovati, le teorija zarote? Je njihov trud, da bi utišali vse, kar ogroža njihove interese, le navidezen, morda neka vrsta skupinske fatamorgane? In vendar ni potrebna diploma raketnega znanstvenika, da bi ugotovili, da riba smrdi pri glavi. Konec koncev ni za zanemarjati ljudskih modrosti. Ob vsem, kar se v zadnjih desetletjih dogaja, tudi ni potreben prav visok IQ, da bi prišli do zaključka, da niti v demokraciji nismo gospodarji svoje usode. Ali je torej smiselno, da se sprenevedamo in apatično spremljamo oziroma dopuščamo zaton novinarske svobode? Je smiselno, da dopuščamo zapiranje raziskovalnih novinarjev zaradi posredovanja informacij, pomembnih za človeštvo? Presodite sami, predvsem pa mislite s svojo glavo.

Jean Nikolič

* *Nagrada Marthe Gellhorn za novinarstvo: nagrada se podeli novinarju, čigar delo je prodrlo skozi uveljavljene verzije dogodkov, odkrivajoč resnico, ki razkriva propagando establišmenta oziroma »uradne traparije«, kot je to poimenovala Martha Gellhorn.*

POMLADNE

POMLADNI VETER
VALI CVETJA TRAVNIKA.
PONOVRNO OTROKI!

ČEŠNJEVO CVETJE
DREVES ARBORETUMA
LJUBO OŽIVLJA.

ROKO KRASI PET
NOHTOV ŽAR IN VIJOLIC
PET, CVETJE ČEŠNJE.

ALJOŠA RODE

NOČ JE ZUNAJ

V SRCU JE NEMIR,
PRAZNE SO ULICE.
TVOJA DUŠA V BOLEČINI TREPETA,
IŠČE DROBNO UPANJE.
SI ODSANJAL ZADNJI KOŠČEK SANI
IN ŽIVLJENJE SI SPOZNAL.
V TEJ SAMOTNI NOČI BREZ LUČI
S TEBOJ TRPIM.

VERA, MB

DA SE TI DA
ZJUTRAJ VSTAT,
MORAŠ IMET
KJE ZA PRESPAT.

Nedeljka

ZRELO

PIŠEM KOT NOR, KAJ ME JE OBSEDLO?
JE MAR DOVOLJ ZRELO? ZA KOGA?
ZASE, ZA KRDELO?

SE BOJIM, DA BI PRESAHNIL NAVDIH,
DA BI VSE SKUPAJ NA HITRO UVELO,
DA OSTAL BI LE UJETO NEIZPETI KRIK?

MARTIN ŠKAFAR

LIST V VETRU,
NOSI GA DALEČ
STRAN,
DUŠE V ETRU
NAJDEJO SVOJ
PRISTAN.

Anea

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 2. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

Kot rečeno, javnost je leta 2005 komaj čakala na drugo številko časopisa Kralji ulice, ki je končno izšla na torek, 15. novembra. Od prve številke pa do izdaje druge številke je minilo kar pet mesecev, med tem časom smo bili na potovanju po Češkem, Slovaškem in v Avstriji, kjer smo obiskali sorodne ulične časopise: Megaphone iz Gradca, Nota bene iz Bratislave ter Novy prostor iz Prage. Tam smo dobili izkušnje za delo v prihodnje, seznanili smo se tudi z njihovimi izkušnjami reševanja problematike brezdomstva, ki je bila pri nas že takrat zelo pereča.

Špela Razpotnik sprva ni pričakovala tako dobrega odziva javnosti. Odločili smo se, da nadaljujemo z delom, ki je bilo zanimivo in pestro. Pripravili smo vso potrebno gradivo za naslednjo številko. Pri tej številki so bile nepogrešljive brezdomne osebe, ki jih danes ni več med nami. Naj omenim le nekatere izmed mnogih: Toni Meško, Tomislav Gruden, Marko Nakrič, Boštjan Rednak, Nik s svojimi stripi in tako naprej. Svoj prispevek je dal tudi moj iskreni prijatelj, satirik, humorist in scenarist gospod Miran Skalar. Jaz osebno pa sem pripravil nekaj šal, aforizmov in križanko.

Pred poslopjem Pedagoške fakultete pa je bila na ponedeljek, 5. septembra 2005, ustanovna skupščina društva Kralji ulice. Za ime društva se moramo zahvaliti našemu Bojanu Deklevi, ki je izbral vrsto imen, vendar se je prijel ravno ta naziv, kot ga poznate še dandanes. Uredniški sestanki so se vrstili prve dni v mesecu. Dela je bilo dovolj, ker pa nismo imeli svojih prostorov, smo se dobivali v kakšnem gostinskem lokalu. Lokacija je bila mnogokrat tudi Metelkova mesto – Hostel Celica.

Prišel je dan za izdajo druge številke, takrat pa smo imeli jaz, Špela, Boris Kosec ter župnik trnovske župnije gospod Anton Kompare tudi snemanje za oddajo Polnočni klub, ki ga je vodila Danica Lovrenčič. Ta oddaja je bila na sporedu na petek, 2. decembra 2005. Tako sta bili prvič izvedeni promocija našega časopisa ter predstavitev ambicioznih entuziastov, ki so opozarjali na problematiko brezdomstva v Sloveniji. Ta številka je bila razprodana v dveh tednih s ponatisom vred. Akterji in ustvarjalci časopisa pa smo že mislili na tretjo številko. O tretji številki pa več besed drugič.

Vaš Gregor B. Hann

SONCE POD PONCAMI

Foto: Goran Jacimović

V četrtek, 21. marca, smo se Kralji ulice zarana podali na Gorenjsko, kjer se je začel sklepni dogodek svetovnega pokala v smučarskih skokih. Organizacijski komite Planica je društvu ponovno podaril deset vstopnic za ogled četrtkovih kvalifikacij, kjer je zablestela vsa skakaška smetana s Timijem Zajcem, ki je osvojil 3. mesto, na čelu. Poslovili smo se tudi od nekdanjega svetovnega prvaka v poletih, Robija Kranjca, ki je s planiške velikanke skočil še zadnjič v svoji karieri.

Foto: Goran Jacimović

Čeprav nas je ob prihodu v dolino pod zasneženimi vršaci pozdravila ena sama stopinja, smo kmalu rdečeli po nosovih in vratovih pod prvimi močnimi sončnimi žarki. Tako je svoje vtise strnila ena od naših udeleženk Vesna:

»Šli smo na izlet v Planico. Bilo je izjemno lepo in zabavno, vreme je bilo lepo in poleti dolgi. Bilo je tudi veliko ljudi, bila sem zadovoljna. Upam in želim si, da se še kdaj vrnem.«

Maruša Ivančič

USTAVNA »DANOST«

OTROCI MORAJO IMETI USTAVNO PRAVICO DO
VSE MOŽNIH IGRAČ.

NI,ČE

Tereza Vuk:

ŠAH IN TEKOČI TRAK

Včer sem srečala enga gospoda in ga vprašala, kaj dela dopoldne naokoli. »Ja, sej sem v penziji.« »In, je fajn v penziji?« »Mah, slaba penzija.« Ko slišim take odgovore, se vedno zamislim, če je vredno nekje pustiti 40 let, zato da na koncu životariš. Ker gospod je nadaljeval: »Veš kaj. Poznam dva, k sta bla luftarja celo življenje, pa danes živita isto k jaz.« »Dobr, vsaj kap vas ni takoj zadela,« sem ga hotla kao neki potolažit. Če trpiš v svoji službi, je totalen safr, brezdelje je pa tud en qrc. Brezdelje še nikol ni nič dobrega prineslo. Pelje sam v sranje. Če si moje baže človek.

Ker za dost Slovencev pisanje sploh ni delo: »Kaj delaš?« »Pišem kolumne, dve knjigi mam.« »Aja, torej nič.« Za kakšne je delo sam, če crknem od fizičnega dela kje v rudniku. Bog ne dej, da sam za kompjuterjem visiš pa uporabljajš možgane. To ni nič, eno samo preseravanje za nekatere. Da ne govorim, kok enih talentov zaglavi vzad za tekočim trakom pa se tolažijo: »Dobr, vsaj to službo mam.« In ko pomislim na tekoči trak, se vedno spomnim na Albina Planinca. In kdo je bil Albin Planinc? Tud jaz nisem vedla zanjga, dokler si nisem pogledala dokumentarca Jana Cvitkoviča, Totalni gambit. Takrat nisem še imela pojma o šahu, ampak sem lani nafukala lokalne šahiste, da ga hočem tud jaz znat igrat. So me naučili, odšpilala par iger in pol me je minilo. Eni so obsedeni s šahom, jaz pa ne glih. Ampak Albin Planinc je pa bil. Sicer sem o njem že nekje enkrat pisala, ampak jaz sama seb lahk stavke kradem, jih spet preobračam in delam igrice z besedami. Sploh je bil pa tak poseben model, da si zasluži bit spet omenjen. Model spada med štiri najboljše slovenske šahiste. Živel je sam z mamo, bila sta revna, ni bil glih najlepši v razredu in držal se je sam zase, stran od vseh. V osnovni šoli je spoznal šahovnico in začel tuhtat tistih 64 polj, ko se mu še sanjalo ni, da je v bistvu šahovski genij. Ker ni šel naprej v šolo, se je zaposlil v Rogu. In

Albin Planinc (levo) – Tigran Petrosjan, turnir IBM, Amsterdam, 1973

Foto: Rob Croes, Anefo

model je bil tok odbit, da je cel dan tam drkal tekoči trak in kolesa, popoldne pa hodil na ne vem kakšne šahovske turnirje. Eni so šli po šihu na pir, on si je pa rekel: »Dobr je, grem zdej še mal Spaskija premagat.« Kako se je moral šele on počutit v eni bedni službi, če se je pa zavedal, kakšno zmožnost majo njegovi možgani. In kako je njemu znesel cel dan un tekoči trak, pol pa še tuhtat šah na ful? Bil je pač drugačen in total navlečen na mamo. Kako slovensko. In ko je začel zmagovati, se mu je dvignila samozavest. Dojel je, da ni en bebo, kateremu so se vsi posmehovali. Ampak tekoči trak pa šah, to je tud za enega šahovskega velemejstra preveč. Po mojem mu je tok brnelo v možganih na vse strani, da bi se vsakmu sfukalo. In njemu se je. Ko ni bilo več zmag, depresija. Posledično Polje vabi. Psihiatrična ustanova pri 35. Tud tam je še odigral kakšno partijo s kom, ampak nikoli več ni bil isti. Pol sta z mamo s pomočjo šahovske zveze dobila eno stanovanje. Sam kaj, ko je šla pol še ona v Polje in pol za njo spet on. Ko pomislim na te navezanosti na mame, vedno pomislim na Trobca, ne na Cankarja. In kr naenkrat Albin

Planinc ni bil več oh in sploh šahovski velemejster, ampak spet en čudak, isto k prej. Zmešan čudak. Na Wikipediji piše: »V nadaljevanju je živel v revščini od socialne pomoči, izločen in socialno nefunkcionalen.« Hja, življenje. In kaj sta mu pol pomagala ves un šah in tekoči trak? Da je na koncu pristal ves zmešan, osamljen in reven. Ko so dali mamo v dom za ostarele, se je socialna odločila, da pošlje še njega k njej, čeprav je bil premal star za dom, ampak da je najboljš, da sta skupaj. Umril je v domu, umaknjen od javnosti. Star je bil štiriinšestdeset. Kot polja na šahovnici. Novica o njegovi smrti je bila objavljena šele dva tedna kasnej, Slovenska šahovska zveza ni objavila niti osmrtnice. Friendi so mu pol na svoje stroške postavili spomenik. In ja, tako je življenje. Na koncu umreš sam, pozabljen, zapuščen. Z jeftino penzijo. Tud če si nekje celo življenje garal al pa bil šahovski genij. Tko da je kr za razmislit, kam bomo vrgli svoj lajf. Kje ga bomo pustili in komu? Kaj je sploh vredno? No, men zdej en joint. Ker tud to je življenje. Vsaj moje. In pol se bom vsa zapušena spraševala: »In kdo bo men postavil spomenik?«

DO UPOKOJITVE BOM DELAL, DOKLER BOM ŽIV!

GREGOR B. HANN

TATU ZGODBA

Tatu je stilistična skica psičke, ki se je moji družini pridružila, ko sem imela 12 let. Bila je vsega spoštovanja vreden pes z neuničljivo trmo, vzdržljivostjo in razumom. Tatu je *homage* vsemu, kar je bila, kar sem v 15 letih z njo doživela in kar mi še danes pomeni.

Maruša

Foto: Rain-in-the-Face

09
KRALJI
ULICE

HA HA HA

Kdo je bolj brihten, Butalci ali Tepanjci? Tej knjigi smo se smejali že v otroštvu, a kaj, ko so današnji »pametni« politiki že pozabili nanjo. Saj se še pisca ne spomnijo več. Za nasvet mora danes minister vprašati enega svojih podložnikov, ki roko na srce zasluži nekaj nad jurjem evrov. In koliko zasluži minister? Minimalca za svoje brihtne posege v življenje državljanov? Aja, zajebite! Minister ima kar nekaj jurjev plače, minimalca pa znaša le borih 392,75 evra. Kje smo zdaj? Mar ni logično, da se slehernik znajde, da bi jedel kruh in ne potice kot ministrica? Tako pride do prostovoljstva. Zakaj že? Ker prostovoljci naredijo za najrevnejšo stopnjo prebivalstva več kot vsi vi politiki. Preprosto zato, ker vi gledate le v številke bankovcev, ki jih zaslužite, mi pa gledamo na življenje. In vi? Ja, saj tudi vi gledate na življenje. Svoje osebno in ne na lačne množice. Kruha in iger je pregovor starih Rimljanov. Kakšen pa je naš slovenski? Od socialne države do socialne beraške palice. Ma kdo danes še jebe socialno državo? Tisti z ogromno denarja sigurno ne!

Imam rešitev ... Prodajmo ta pametne politike in ministre nekam tja v bušmansko vas in naj tam vzgajajo svojo politiko. Naj delajo na njivi, gojijo koze in šolajo neuke otroke. Bo kaj bolje? Ne, ker tudi Bušmani niso tako neumni. Ostali boste brez prostovoljskega dodatka in takrat morda celo pomislili, kje ste ga zasrali.

Moja druga rešitev ... Zgradite po Sloveniji barake in vanje zaprite vse tiste, ki delajo prostovoljno ali pa imajo le minimalca. In kdo bo gradil te barake? Ja, tisti, ki bodo živeli v njih. In kdo bo plačal material? Dokler ta ne bo izplačan, bodo graditelji dobili le polovične obroke. Na kaj me to spominja? Pustite tiste z minimalcem pri miru. Pustite pri miru prostovoljce. Raje začnite razmišljati, kako bi vi malo znižali svoje dohodke. Se kdo od vas spomni starega dobrega (žal pokojnega) Olofa Palmeja? Predsednik države, ki se je po mestu vozil z biciklom. Kolikokrat ste vi sedli na kolo? Zakaj pa bi? Imate svoje BMW-je, mercedese, audije. Bicikli so za bagro. Olof Palme je za vas svetnik.

Taubi

LITERARNA RAZGLEDNICA ŠT. 1

PIPELJEJO ME K STRICU. LEŽIM V OTROŠKEM VOZIČKU. STRIC JE BIL KOMUNIST, NJEGOVA SESTRA PA PARTIZANSKA UČITELJICA. MATI IN OČE SE NEKAM UMAKNETA. BOJIM SE, DA BOM OSTAL SAM. ZAJOČEM. STRIC SE ZADERE NAME, KAJ SE DEREŠ, TI DREK. ENO LETO STAR KRIKNEM: »JAZ NISEM DLEK, TI SI DLEK.« STRIC JE ZAPREPADEN; OČE, MATI IN SESTRIČNA PA PRITEČEJO IN ME ZAČUDENO POGLEDAJO, ČRTOMIRČEK ŽE GOVORI.

ČRTOMIR CLONSKY

PONUJANJE ČASOPISA: KDO JE RADODAREN?

STATISTIKA IZ PRVE ROKE

Če razdelim svoj izkupiček po regijah v Sloveniji, je z veliko prednostjo pred drugimi na prvem mestu Štajerska regija. Včasih že na daleč slišim njihov prepoznavni in nepozabni naglas in vem, da bom dobil kakšen kovanec. Poleg tega so še zgovorni in največkrat si izmenjamo kakšen stavek. Na drugem mestu so po moji oceni Primorci, takoj za njimi pa Notranjci oziroma Ljubljanci. Oni poznajo ta mega časopis še najbolj, saj izvira iz njihovega kraja. Zato ga radi kupijo, če ne to, pa vsaj kak kovanec primaknejo.

In kdo od Slovencev je manj radodaren?

Najverjetneje res Gorenjci, še pred njimi pa tako imenovani *kravatarji*! Redko naletim na *kravatarja*, ki bi mi stisnil kak cent, kaj šele evro. Dobim pa zvrhano žlico ignorance, niti ne pozdravijo niti kar koli drugega. Za kar se jim vedno zahvalim. Nekoč mi je moški zabrusil nazaj, naj pazim, kaj govorim. Takrat je nastopila pa moja ignoranca. Včasih se sprašujem, ali so morda nemi, gluhi, slepi ali vsaj slabovidni. Zelo žalostno za ljudi, ki so na takšnih in drugačnih položajih in naj bi bili vzor družbi. Verjetno imajo polno rit vsega, ampak to ni razlog za njihovo ignorantsko obnašanje in tudi škrtost.

Kdo od tujcev je najbolj radodaren?

Največ oziroma skoraj vedno mi dajo kak kovanec Bosanci ali Srbi oziroma tako imenovani Balkanci. Težko se odločim, kdo je naslednji, mogoče Nizozemci ali Angleži.

Kdo da najmanj od tujcev?

Uff, ta pa bo težka ali pač tudi ne. Lahko začnem z najlažjo oceno oziroma nacija, ki »najmanj da«. Po moji osebni izkušnji prednjačijo azijske države. Po Ljubljani jih je največ, a njihov prispevek je bore majhen ali skoraj nič. Takoj za njimi so Italijani. Sam sicer ne znam italijanskega jezika, zato mogoče ne razumejo, kaj bi rad od njih. A po drugi strani najbrž niso tako neumni, da ne bi vedeli ...

To je moja analiza, drugi kralji imajo zagotovo drugačno mnenje. Vsaj kar sem se jaz pogovarjal z njimi o teh zadevah. Drage bralke in dragi bralci, naj bo to dovolj za to majsko številko. Se bremo spet junija, če pa komu ni kaj jasno (pohvale, graje ali nestrinjanja), me pa lahko kontaktira na naslov gbogat@gmail.com.

G. MetalC #796

KLOŠARSKI OCVRK

OD TOVARIŠA DO GOSPODA JE BIL VČASIH LE KORAK,
DANES JE OD GOSPODA DO TOVARIŠA PREPAD.

ČRTOMIR CLONSKY

ZAKAJ FILOZOFIJA ZA BREZDOMCE?

V kranjskem zavetišču za brezdomce se že deseto leto (pod imenom Zgodovinski krožek) odvijajo redne tedenske filozofsko-zgodovinske delavnice, ki jih vodi mag. Marko Ogris, filozof in sociolog kulture. V čem je pravzaprav smisel teh delavnic? Zakaj pravzaprav filozofija, kulturna zgodovina in ostala humanistika za brezdomce, zakaj brezdomce kakor tudi širši krog ljudi nasploh spodbuditi k filozofiranju?

Naši predniki so bili nomadi, klateži – lovci in nabiralci, ki so sledili hrani, ko je bilo treba. Zanje sta bili edini pomembni vprašanji, od kod bo prišel njihov naslednji obrok in kje lahko varno prenočijo. Tako je bilo tisočletja. Toda potem so se naučili, kako se obdeluje zemljo, in jim ni bilo treba več loviti hrane. Čim se je to zgodilo, so nastale prve stalne naselbine, ki jih je, čim so nastale, naselilo še več ljudi in so se večale. Z nastankom stalnih naselbin je nastopil čas, ko je človek lahko ugotovil, da se da življenje nadzorovati. Vendar samo do določene mere, kajti življenje je bilo še vedno tudi nepredvidljivo – civilizirane skupnosti so se precej hitro ne le pojavljale, ampak so tudi izginjale in mesta so precej hitro ne le nastajala, ampak tudi propadala. Vse to je človeka privedlo do tega, da se je začel spraševati, kaj je pravzaprav stalno (predvidljivo, se da nadzorovati) in kaj se spreminja (je nepredvidljivo, uhaja izpod nadzora).

Stopnji razvoja človeka, ki jo predstavlja civilizirani človek, ki se sprašuje, kaj je stalno in kaj se spreminja. Toda kaj je pravzaprav to, po čemer se druga stopnja razlikuje od prve in kar predstavlja tisto, kar človeka loči od drugih živali, se pravi tisto, kar ga vzpostavlja kot človeka?

Odgovor je na dlani: človek je človek po tem, da je zmožen premišljevali o sebi in o svetu okoli sebe brez sklicevanja na katero koli avtoriteto zunaj sebe tako, da se sprašuje o oziroma postavi pod vprašaj samoumevne vrednote, ideje, po katerih ljudje živimo (in ki so večinoma pravzaprav samo fascinacije). To je torej tisto, po čemer se loči od drugih živali, ta zmožnost premišljevanja, ki je samostojno, avtonomno (brez sklicevanja na katerokoli avtoriteto zunaj sebe), ustvarjalno, tudi inovativno (vodi do novih, tudi čisto novih odgovorov na vprašanja, ki zadevajo naše samoumevne vrednote, ideje), spoštljivo (dopušča razlike, drugačnosti). To premišljevanje torej, ki je s tem slednjim, s spoštljivostjo, etičnost, se pravi zmožnost skrbeti ne le za svoje lastne potrebe, ampak tudi potrebe drugih ljudi, skupnosti (in tako delati dobro ne le sebi, ampak tudi drugim), pa tudi potrebe vseh drugih živih bitij in vsega naravnega okolja, ki si ga z njimi delimo. Oziroma to premišljevanje, ki se mu reče tudi avtonomno spreminjanje našega jaza, njegovo porajanje v novi, boljši obliki oziroma – filozofiranje.

Človek je torej človek po tem, da se sprašuje o sebi in o svetu okoli sebe – pa naj pohajkuje ali ne. Po tem, da je filozof – pa naj je klatež, brezdomec ali ne in naj je starejši ali mlajši, človek s težavami v duševnem zdravju ali duševno »zdrav« človek, človek s posebnimi potrebami ali človek z »navadnimi« potrebami in tako naprej. To je torej človeškost. In zato brezdomce in širši krog ljudi nasploh spodbuditi k filozofiranju.

Dr. Barbara Vogrinec Švigelj, filozofinja

PRETEKLOST, PRIHODNOST

Kako pozabiti na preteklost? Kako preživeti prihodnost? V pozabljivosti smo šampioni. Leta, skleroza, demenca. Da ne bi pozabil, kaj naj prinesem iz trgovine, si napišem listek. Ko pridem v trgovino, ugotovim, da sem listek pozabil doma. Kje živim, še nisem pozabil. Ne spomnim se obrazov, ljudi prepoznam po glasu. Dogaja se, da srečam človeka, vem, da sem ga nekje že videl, ampak se ne spomnim, kje, nisem pa pozabil boga, ki mi je dal življenje. Imam mamo in očeta, ki me imata rada vsak na svoj način. Stara sta in brez pomoči ne bi mogla preživeti. Poskrbela sta, da imata vse, kar potrebujeta. Oba sta že v domu za ostarele, oklepata se življenja in čakata, da bosta še kaj lepega doživela. Jaz pa obupujem nad preteklostjo in prihodnostjo. Pri šestdesetih sem ugotovil, da je brez veze jokati zaradi tistih reči, ki jih nimam. Raje sem vesel tistih reči, ki jih imam. Prihodnosti se ne bojim, ker sem vsak dan bližje bogu. Res pa je, da imamo preteklost in prihodnost samo v svojih glavah. Živimo za sedanost, ta trenutek. Recimo, da ste pravkar prižgali cigareto in z užitkom pijete kavico.

Kavica

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

TOTALITARIZEM V DEŽELI ŠENTFLORJANSKI

Imeli smo Avstro-Ogrsko, zatirali Slovence, ječo narodov, po vojni so bile prisilne delavnice, med vojno so domobranci streljali ljudi, po vojni so jih pobijali komunisti, potem sta prišla Matija Maček in Edvard Kardelj, ki sta predlagala Goli otok, zaradi tega Tito ni dobil Nobelove nagrade, v prejšnjem stoletju so bile dve balkanski in dve svetovni vojni, pa še razpad države je bil krvav.

V 60. so delali leteče stvore, miličnike in SDV, ki so vohunili za ljudmi in ugrabili za odkupnino 5000 otrok iz Evrope, nekateri so bili po zavodih in so jih maltretirali. Na juriš levi in desni totalitaristi.

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

C7 ZGODBE

Nekaj časa sem verjel v ljubezen in hvala bogu, da imam sedaj, ko vidim, kaj iz nje nastane, raje neko medsebojno zaupanje in prijateljstvo kot pa sranje od varanja do prilizovanja, laži in prevar.

Lahko bi rekel, da je ljubezen le neko slepo prepuščanje toku čustev, za katera nikoli ne veš, kam te bodo pripeljala, če sploh kam. Mladim privoščim tako življenje, saj še niso izkusili dobrih in slabih stvari, ki jih nudi tok življenja, katerega bistvo ali cilj je le užitek in seks, na koncu pa zanikanje resnice in ponovitev začaranega kroga. Naj le delajo, kar si želijo, ampak kakšen seks brez obveznosti pa tudi paše, ko si svoboden. Meni se nikakor ne da delati novih otrok, če ni pravih pogojev za to, sploh če še ni naštimana posteljica za njih – najprej štalca, pol pa kravca. Sicer pa je pri ljubezni tako, da lahko dva uživata le, ko imata za to gledalce in zavistneže, potem pa ta ljubezen mine kot, da je sploh nikoli ni bilo. Zanimivo, da je Slovenija v samem vrhu držav z največ ločitvami na prebivalca na svetu – le zakaj? Mene trenutno zanima le, kako čim prej priti do svojega stanovanja ter da sem v duhovnem smislu do sebe pošten. Večino ostalih pa zanima le, kako drugim ukrasti srečo ... ma ko jih ...

LP, Dejan (Sony)

OPOZORILA, OBVESTILA IN OSTALO

Noro. V bloku imamo oglasno desko v pritličju, vso preplepljeno z raznim opozorili. Pa to ni vse! V vsakem nadstropju na vhodu v hodnik se ta opozorila ponovijo. Okej. Zdaj že na hodniku, na vratih kopalnic (stranišč), kuhinj. Ja pa kam še? Bojim se, da še malo in bodo limali ta obvestila na vrata vsake sobe.

Zakaj se mi to zdi butasto? Mar vi veste, kakšno klientelo ste vpeljali v ta blok? Mar vi veste, kdo smo mi? Polovica je polpismenih. Drugim se gladko jebe za to, kar vi nalimate na vrata. In zdaj?

Prepovedano kaditi v sobi. Ja! Če kadim skozi okno, je vse v redu. In čik? Če sem brez pepelnika, bo letel na travnik (zato je naš travnik poln čikov).

Pazite na čistočo v sekretu ... Veste, kako je to videti? Le v našem drugem štuku smo že trikrat doživeli, da je nekdo šel srat in falil školjko. Kako? Ja lepo, posral se je po tleh.

Uf, tle nam ni dolgčas.

Taubi

NEK CESTNIH AJ

ČISTOST

V trgovini na samopostrežni blagajni sem menjala večji bankovec – kupila sem si jabolko. Drobiž sem potrebovala za časopis Kralji ulice. Avtomat mi je vrnil več denarja, kot bi moral. Z viškom denarja sem odšla do blagajnika in vrnila razliko. Zahvalil se mi je za iskrenost. Želim ostati čista, iskrena do konca. Hvala veselje, hvala univerzum.

Iva Tisa #094

STRAH

Včasih nas je strah pogledati čez svojo ograjo, pogledati v svoje globine je lahko nepojmljivo. Kako naj si to razlagamo? Jaz bi rekla, da vsak po svojih močeh, pa čeprav je to težje, kot da imaš nekoga, ki ti pomaga preskakovati ograje, ki so lahko vedno višje. Zdaj, ali je to tvoj partner, prijatelj ali pa družina. A najhuje je, če si za vse sam. Še posebej, ko imamo potomce, ki veliko pričakujejo od svojih staršev, in obratno. Ja, življenje je dan in noč in noč in dan. Globina morja še sedaj ni povsem raziskana (daleč od tega), zato je tudi težko pogledati v svoje globine. To je svet, ki se dogaja nekje v notranjosti naših malih možganov. Te globine so velikokrat potlačene daleč v daljavi. Jaz se te daljave zelo težko spomnim, in to me najbolj boli. Zato pa, če nimaš nikogar, si priskrbi zdravnika, ki ti bo pomagal ter te vrnil na pravo stran.

Vanja Kurbus

TAKLE MAMO

Veste, zakaj ste po navadi razočarani? Ker verjamete, da so drugi za vas pripravljeni narediti tisto, kar bi vi storili za njih!

Peter K., MB

DA BI NAS BILO ČIMVEČ ZAPOSLENIH

Ko bi se ta stavek lahko uresničil ... Pri Kraljih ni reka vsi vse delamo, vsi vse znamo. Določeni so za ponujanje časopisa, nekateri za kuhanje kave, čaja in oskrbo s hrano, spet drugi vodijo prostočasne delavnice, v uredništvu skrbijo za ustvarjanje časopisa, nekateri pa radi fotografirajo.

Časopis se večinoma ponuja pred trgovinami, morda morajo nekateri še nekoliko paziti glede prijaznosti, moramo in želimo si biti podobni prijaznim trgovkam. Sicer nas je večina prijaznih do ljudi in živali in tudi do okolja nasploh. Sicer se pa včasih zgodi, da tudi sami pokasiramo kakšno neprijaznost.

Sonata

CIMRA

Včasih si težko predstavljamo, kdo bo to. Ampak če želimo čim cenejšo sobo, si moramo vzeti nekoga, ki bo z nami živel, in to so sostanovalci. Zdaj, ali jo poznaš ali ne, pa je še težje. Meni se je Ljubljana pokazala po najslabši strani. Ker mi denar ne dopušča, da bi živela sama, sem primorana vzeti cimro. A ta sostanovalka me na koncu okrađe ... Iz torbice mi vzame telefon ter tablete, ki jih potrebujem za svoje zdravje. Ne vem, zakaj je to storila, a je.

Zato vam toplo priporočam, da pazite, kakšnega sostanovalca_ko si najdete, da bo pošten_a in da bosta skupaj kos tem neprijetnostim.

Vanja Kurbus

ANEKDOTE IZ PRODAJE

EKOLOŠKA

(G)ospa: »Dober dan, a ste videli mojo sosedo?«

(M)ilan: »Kaj pa je? Kdo pa je sosed?«

G: »Vsaka dva dni kupi štiri role papirnatih brisač, jaz pa jih imam kot včasih iz blaga in dam raje za časopis; lahko kaj preberem in tudi ekološko je. Tu imate nekaj iz papirja, 10 evrov.«

M: »Sedaj imam tudi jaz papirnati servet.«

Milan #065

HVALA

Imam prijateljico, ki mi je rekla: »Vem, da ni lahko prodajati časopisa na mrazu.« Ja, ljudje, ko je zunaj -10 stopinj, zmrzujem, ogrevam se pa z mislijo: »Vroče mi je, vroče mi je.« In se segrejem z avtosugestijo. Večina ljudi je takrat na toplem. Potem me pa še dodatno pogreje oseba, ki mi reče, da brez dela ni jela. Verjetno ne zmrzuje na delovnem mestu.

Iva Tisa #094

TEKOČA PRODAJA

Polde mimoidoči gospe ponudi časopis: »Pozdravljena, gospa. Menjam vodo za pir, oboje tekoče, časopis je prav tako tekoč, pa nihče noče menjati, sami pijanci.« Gospa: »Vodo imam doma, tu imaš za pivo.«

Polde #312

LEP DEŽEVEN DAN

Tipično aprilsko vreme, povsod dež in oblaki. Očitno vpliva na ljudi, saj sem bil deležen kritik v stilu: »Zakaj si ne najdeš službe?«

Po dolgem pogovoru z gospodom, ki me je takisto vprašal, nekako pride do spoznanja, da niso vse stvari tako preproste, kot zglada na prvo žogo. Preden odide, mi podari dva evra in mi zaželi lep deževen dan.

Igor »G«

NA VALENTINOVO

Ja, *love is in the air*, ljubezen je v zraku ... se pozna, da je pomlad oziroma da prihajajo toplejši časi, kajti ljudje so bolj odprti in prijazni. No, danes je pa še praznik posvečen ljubezni in morda sem zato prodal več časopisov kot po navadi.

Medtem ko sem prodajal Kralje, sem v bližini opazil par, ki ni bil ravno ljubezensko razporejen. Malo sta se grdo gledala in tudi kako rekla, hudo mi je bilo ob opazovanju tega prizora. Po navadi se ne vmešavam v tuje zadeve, ampak tokrat sem si dovolil posredovati.

V bližnji prodajalni sem si sposodil pisalo in na prvo stran Kraljev narisal srček, vanj pa napisal *ljubezen vse premaga*, potem sem tiho pristopil in seveda sta me pogledala, češ a ne vidiš, da nimava časa zate. Toda preden sta uspela kaj reči, sem jima porinil časopis v roke in se vrnil na svoj plac. Par se je nehal prerekati in odšla sta po svoje.

Čez 15 minut sta se z roko v roki vrnila nazaj, očitno dobre volje, zahvalila sta se ter mi povedala, da sem ju tako šokiral s svojim dejanjem, da sta pozabila, zakaj sta se sploh začela kregati.

Ponudila sta mi denar za časopis, vendar sem odklonil, vesel, da nisem izpadel kot en čudak s svojim pristopom, in vesel, da sta onadva vesela. Poslovlili smo se z njuno obljubo, da bosta odslej redno kupovala časopis.

Zgodbo povedal Anonimni, zapisala Psiha

OGENJ POD STREHO

(P)olde: »Nova številka Kraljev ulice.«

(G)ospa: »Ne rabim.«

P: »Seveda rabite.«

G: »Zakaj?«

P: »Za podkurit je dobra, ni kemije, recikliran papir je.«

G: »No, pa mi dajte izvod.«

Polde #312

PRAKRALJI

»Kralje ulice prodajam že zelo dolgo. Vmes sem malo nehal pa spet začel, kajti ko zmanjka denarja, je to dober način, da zaslužiš kakšen evro. Zadnjič pa je do mene pristopila stranka, kupila časopis, potem pa vprašala, če morda vem, da so bili Kralji ulice včasih zastonj. Malo sem povprašal naokoli in pri starejših prodajalcih slišal naslednjo zgodbo:

'Tam okoli leta 1980 sem prodajal časopisa Mladina in Tribuna na štantih na Prešernovem trgu. Poleg omenjenih revij se je delila brezplačna publikacija, speta s sponkami, ki je obsegala par listov. Namen te skripte je bilo ozaveščanje ljudi o brezdomstvu in revščini, ki je bila takrat (in je še danes) kar precejšnja. Ne spomnim se, kako se je zadeva imenovala, ampak ta mala publikacija je bila prednik Kraljev ulice. Danes mi je prav lepo pri srcu, kako je iz take male ideje nastalo društvo, ki v vseh možnih oblikah pomaga brezdomnim, pa tudi drugim pomoči potrebnim. Njegova osnova je ostala ista, to je opozarjanje ljudi, da smo reveži tukaj in zdaj, da imamo vsak svojo zgodbo, kako smo pristali na cesti, in predvsem, da se trudimo za boljši jutri. To, da lahko časopis prodajamo, pa je marsikomu spremenilo življenje in mu omogočilo, da je namesto kriminala raje izbral pošteno delo in si sam služi za vsakdanji kruhek.« Kralj Zvone (KIKS)

Zapisala Psiha

TOPEL OBJEM

Biło je oblačno turobno vreme, ko sem kot vsak delovni dan poskušala srečo s ponujanjem uličnega časopisa Kralji ulice. Mimoidoči so nejevoljno hiteli mimo mene, delovalo je, kot da ta dan moj trud ne bo obrodil sadov.

Skoraj sem že obupala, ko je mimo mene prineslo gospo, ki sem ji prijazno ponudila izvod časopisa. Gospa je ponudbo prijazno odklonila, saj je hitela po opravkih. Kmalu za tem se je nasmejana vrnila in mi v roke stisnila bankovec za deset evrov, rekoč, da jih je šla dvigniti prav zame. Njena velikodušna gesta me je razveselila. Prijetno pa me je presenetila tudi njena prošnja. Vprašala me je, če me lahko objame. Tako toplega in ljubečega objema že dolgo nisem prejela. Iskreno vam povem, da mi je njeno dejanje polepšalo turoben dan.

Špela Blatnik #277

4. PREGLED STANOVANJSKE IZKLJUČENOSTI V EVROPI 2019

KLJUČNI POUDARKI POROČILA

FEANTSA je zveza evropskih nevladnih organizacij za preprečevanje in zmanjševanje revščine in socialne izključenosti ljudi, ki so ogroženi ali brezdomni. Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice je polnopravni član FEANTSE.

Po ocenah organizacije Feantsa in Fundacije Abbé Pierre v EU vsako noč vsaj 700.000 brezdomnih oseb spi na prostem ali v nujnih/začasnih nastanitvenih prostorih. Glede na podatke, ki jih je Feantsa z raziskavo pridobila pred desetimi leti, to pomeni kar 70 odstotno povečanje. Če bi upoštevali število oseb z izkušnjo brezdomstva v razponu celega leta, bi bile številke še precej višje. Vendar pa tako stanje ni neizogibno: na Finskem se je na primer število brezdomnih oseb z več kot 20.000 v letu 1980 zmanjšalo na 6615 v letu 2017. Nobena izmed teh oseb ne spi na prostem in le šest odstotkov jih živi v nujnih nastanitvenih programih (84 odstotkov jih je zasilno nastanjenih pri prijateljih ali sorodnikih). Le preko trdne zakonske osnove, močne politične volje in strateškega načrtovanja odprava brezdomstva in stanovanjske izključenosti ne bo le fantazija, temveč verodostojen dokaz evropskih socialnih projektov. Pravica do nastanitve naj bi bila temeljna pravica, kljub temu pa dostop do nujne namestitve v Evropi ni brezpogojen. Ta pogojenost se kaže v odzivu javnosti, ki problem brezdomstva obravnava sezonsko in s tem spodkopava potrebo po kontinuirani in trajni strategiji reševanja tega problema. Dostop do nujne nastanitve otežujejo merila za izbiro in prednostno razvrstitev, kar je zgovoren prikaz selektivnosti pravice do nastanitve. Nujna nastanitev je kratkoročna rešitev, torej je na dolgi rok neprimerna: tako prenatrane spalnice kot komajda dostojne nastanitve ne zadostijo potrebam uporabnikov, škodljivo učinkujejo in obsežno podaljšujejo izkušnje brezdomnih oseb. »Invalidnost« nujnih storitev za zmanjšanje brezdomstva ni zgolj krivda sektorja, ki nudi pomoč, temveč globalni neuspeh javnih politik, ki naj bi preprečevale situacije skrajne negotovosti

in izgube domov. Spremeniti je treba prevladujoči odnos do ljudi, ki so stanovanjsko izključeni ali brezdomni, ter prenehati presojeti vnaprej, ali so ljudje sposobni funkcionirati v dani nastanitveni opciji ali ne. To ne deluje.

Stanovanje je pravica, ne nagrada. Ko govorimo o odpravi brezdomstva, se moramo zavedati, da bodo primeri ljudi, prikrajšanih za stanovanje, še vedno prisotni, vendar pa bodo taki primeri redki ter rešljivi na dostojen, hiter in trajnosten način. V prihodnjih letih mora biti stanovanjska izključenost prednostna naloga evropske agende. V letu 2017 so gospodinjstva v Evropski uniji porabila več kot 2000 milijard evrov za stanovanjske stroške, vodo, elektriko, plin in druga goriva, tj. 13,1 odstotka BDP-ja EU. Poročila že nekaj let nakazujejo, da izdatki za stanovanja jemljejo vse več sredstev gospodinskih proračunov, zlasti v revnih gospodinjstvih: v večini evropskih držav se je neenakost, vezana na izdatke za stanovanja, poglobila. Kljub izboljšanju materialnega stanja gospodinjstev po vsej EU v zadnjem desetletju neprimerna stanovanja še naprej vplivajo na kakovost življenja številnih Evropejcev, pri čemer so zaradi stanovanjske izključenosti še posebej prizadeti najranljivejši. Biti otrok ali mlada oseba, stara 18–24 let, ali oseba iz države nečlanice EU ali samohranilec_ka, povečuje tveganje za stanovanjsko izključenost v Evropi. Čeprav se približuje rok za postavitve kohezijske politike EU 2020, cilji boja proti revščini in socialni izključenosti do leta 2020 ne bodo nedoseženi. Evropski državljani pričakujejo pravičnejšo Evropo, ki ne bo nikogar izključevala. Na kocki je sama prihodnost celotnega evropskega projekta. Samo konkretne rešitve na področju problematike brezdomstva in aktiven boj proti stanovanjski izključenosti so prava investicija v to prihodnost.

Vir: Feantsa

Prevod Jean Nikolič

Foto: Iom GTS (posthumno)

Mariborska stran:

GOGIJEVO ŽIVLJENJE – O DENARJU, 5.DEL

Včasih si želim, da videl bi lastno prihodnost. Tak za en hipec. Rad bi vedel, kaj me še čaka. Česa še nisem doživel. Vse sem bil. No, bajno bogat ne, ampak to zato, ker ne vidim smisla v zbiranju denarja. Denar je ustvarjen zato, da kroži. Ne pa da se na njem nabira prah. Verjamem, da se strinjate z menoj.

Pravijo, da ko imaš denar, da imaš vse. Jaz se s tem ne strinjam. Kot prvo se zdravja in ljubezni ne da kupiti v nobeni štacuni na celem svetu. Ne. In popolnoma prav je tako. Res pa je pravljico lepo, ko ga imaš. V sebi takrat čutiš moč in res je, da je denar sveta vladar. Nihče ga ni še zraven odnesel. Nima smisla, saj na onem svetu ni nič vreden. Ne. Tak ti to pač je. Zato previdno z njim. Nikoli ga ni dovolj in nikoli ga ni preveč. Pač lepo je, ko ga nekaj imaš. Brez njega nisi na tem planetu vreden popolnoma nič. Še luft bi kasirali, ako bi znali izračunati, koliko ga ponucaš! Ljubezni pa ne moreš kupiti. Ne, to ajnfoh ne gre. Ni naprodaj, zato pa je tako zelo iskana. Vsi jo iščemo. Redki jo najdejo. Veste, sem mnenja, da je več nesrečnih ljubezni kot pa srečnih. Ampak so pa. Obstajajo, in to ne samo v telenovelah. Ne! Obstajajo v resničnem svetu in so kot bolezen. Ni zdravila proti ljubezni. Nema, jok brate, to gladko odpade. Ha! Prava jeba je to, ko si nesrečno zaljubljen. Veš, da ti izbranka niti približno ne vrača ljubezni ali pa te celo prevara. Bum! Naenkrat si na tleh pa ne veš, kaj te je zadelo. Bolje bi bilo, da te zadene strela, kot pa da te zadene skok čez plot. Tega pa ne privoščim nikomur. Meni se je to zgodilo pred več kot tridesetimi leti, zapil sem se do amena in še danes me neprijetno speče, ko pomislim na to. Nisem prebolel še do dandanes in nikoli ne bom. Veste, da sem bil tik pred poroko, ko mi je izvoljenko prevzel brat, medtem ko sem bil na orožnih vajah. Jebem ti vojsko, a kaj čem. Prej kot slej bi me opica tak in tak prevarala. Imam informacije, da zelo težko živi. Kmečko življenje pač. Delaš, rodiš dva do tri otroke, pa zopet delaš in delaš in delaš. Jebeš ti tako življenje. Jaz je vsaj tepel ne bi, ker žensk nikoli nisem tepel in jih tudi nikoli ne bom. Ja, uboga Bojana, vendar posle jebanja nema kajanja! Imel sem veliko posteljnih prijateljic, a nikoli več si nisem dovolil, da bi se

Petra Burger

kakor koli čustveno navezal. Ne, ni šlo in še danes ne gre. Tak je pač to pri meni. Kaj čem? Tak sem pač vkup zmetan. Dragi moji, vedno vam napišem, da se imejte radi! Resno mislim! Zaljubljenici pa pazite – ljubezen ima dva obraza. Papa do naslednjic.

Goran Šrok – Gogi

ISKREN POZDRAV

Zaradi nasilja v družini se osebno aktiviram in ozaveščam, saj tudi sama trpim posledice družinskega nasilja v najstniških letih. Mačeha me je pretepala celo vpričo tujih ljudi in v javnosti. Poniževala in omaloževala me je vsak dan celih pet let. Sedaj, tu in zdaj, za nazaj in za naprej, opozarjam javnost in družbo z osebno zgodbo in upam, da jo objavite v poduk proti trpinčenju otrok, predvsem v ločenih družinah. Osebno prekleto dobro vem, kako boli vsak udarec s pestjo in raznimi predmeti po glavi ... vsak prekleti dan. Klofute, brcanje, grožnje, laži itd. Strah ne zastara in čustvene rane tudi ne. Seveda ko mine čas, da si žrtev sploh upa o tem spregovoriti. Ko in če si to žrtev upa povedati, pa se jo žal obravnava tako, kot da si je sama kriva, da je bila pretepana.

Po petih letih pretepanja in trpinčenja ter groženj s strani mačeha sem neko noč pobegnila. Grozljiv stres, travma je to. In dnevi, leta ... po tem.

Nevzdržno je bilo in je še vedno. Pred mačeho sem se celo skrivala v pasji hišici na vrtu. Bila sem stara 11 let.

Mačeha sedaj po očetovi smrti vztrajno izvaja še psihično in ekonomsko nasilje, je celo z grožnjami zahtevala, da se moram odpovedati dediščini. Ekonomsko nasilje izvaja s pomočjo odvetnikov, osebno se izogiba soočenju z menoj. Vztrajno laže o očetovi dediščini in me želi dokončno izbrisati. Vem, da nisem edina žrtev nasilja v ločenih družinah, kjer se pogosto dogaja takšen gnus. Zato se trudim ozaveščati in za vse žrtve zahtevam opravičilo. Opravičilo ne zastara!

Nekomu pa le pomaga, sicer ga ne razbremeni trpljenja, je pa izhodišče, da lahko žrtev pogumno zadiha, da začuti pogum za okrevanje. Vsako prekomerno pretepanje pušča gnojne rane, vsak nasilen stavek v stilu *ubila te bom, če ne boš pridna pušča rak rano*. Zato vem, da »tableta« oprosti najbolj pomaga.

Zakaj se mi mačeha noče opravičiti? Zakaj se izogiba odgovornosti? Zakaj mi grozi? Zakaj mi pere možgane z lažmi in prevarami? Bom to izvedela na sodišču?

Kontaktirate me lahko na volonterjizols@gmail.com.

Renata R., MB

✂️Odpiram: JONAS ŽNIDARŠIČ

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja? Sem diplomirani igralec in komedijant, v življenju me najbolj poganjajo drugi ljudje. Včasih prijatelji in ženske, danes pa otroci in družina.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti vzbudi(jo) ob besedi brezdomstvo, brezdomen.

En tak strah, da se ne bi kdaj tudi meni to zgodilo. Da bi naredil kak kiks v življenju, ki bi me do konca zlomil. Recimo, da bi bil kriv kakšne avtomobilske nesreče, v kateri bi umrl kak otrok ...

No, to ali kaj podobnega bi me znalo do konca zlomiti. Bi po kakšni taki neumnosti še lahko stopil pred kamere ali sedel za mikrofona? Najbrž nikoli več ... Kaj pa potem? Bi sploh še kaj lahko počel ali bi se vdal pijači?

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečal nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislil na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

Iz gimnazijskih časov se spomnim enega nesrečneža, ki se je potikal po centru. V stari Jugi so bili brezdomci redek pojav, in tudi ta pravzaprav ni bil videti tako ubog, kot so danes. Govorilo se je, da je bil v tujski legiji. En tak znan obraz na ljubljanskih ulicah je bil. Gimnazijci v centru smo se pogosto družili z njim. Ker je bil od odraslih edini, ki se je zmenil za nas, imel čas za kakšno debato med posedanjem okrog šole. Danes jih vidim pa preveč.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Mimo gremo in se trudimo, da bi jih spregledali. Najbrž še dolgo ne bomo imeli

Foto: Adrijan Pregelj

odnosa do brezdomcev, kakršnega imajo v amerškem San Franciscu, čeprav je težko razumeti, zakaj pa pravzaprav ne. Tam so do njih zelo tolerantni in nikogar ne motijo in jih vidiš vsepovsod, tudi v parkih in centru, kjer jih pri nas ne vidimo radi. Pa še srečo imajo s podnebjem, ker ni prave zime.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)? Nimam.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice? Koristen se mi zdi, prodajalcem omogoči, da jim ni treba žicati. Vsaj nekaj dostojanstva se ohrani.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Nimam posebnega komentarja. Z leti postajam pesimističen in v skrbah za

prihodnjo generacijo, a se je tako počutila tudi generacija mojih staršev in dedkov. In tista za mano se bo tudi, grem staviti.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Ne pustim si sploh ukvarjanja s tem. Delam in gonim naprej po svojih močeh, kaj naj pa drugega.

Bi izpostavil kaj takega, kar smo nehoti izpustili?

Ne.

Moto?

Gnothi seauton (starogrško γνώθι σεαυτόν: spoznaj samega sebe ali spoznaj se, op.ured.).

Intervju pripravila MG

RAZCEPLJENA OSEBNOST V MATEMATIKI ...
 $ENA + ENA - ENA = NIČ$

PIKA

IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE

Foto: osebni arhiv

28. 6

Današnje uprašanje se glasi:

KDO JE DAL TIPOM PAMET?

Odgovor pa je : očitno noben.

Al mami pa sam jst fanta s posebno sorto DEBILIZMA. Majstor je dons reku, da je memški diktator PUTIN. PUTIN!! Skor sm zavest zgubila! Sej to ni use. Prejšnjič je ustrelu tole modrost: SARA A NI DAVID BOWIE PEVC IZ BLACK SABBATH?! AAAL pa, ko je u pomivalca nahil šampon za lase....

Zdej razmišljam, s čim lahk enačim njegov mozak... mogoče z možgani od faking MEDUZE?! Sej nevem... tole s Putinom me je prepričal u to, da ma medelupče možganske celice...

Sam kaj mej, ljubezen je zaješana stvar, če ga mebi mela rada, bi ga pustla že, ko je reku, da je ma zemlji 7 milijonov ljudi...

Sej ga bom naučila no... FAKING PUTIN

JELLYFISH BRAIN

SEDEMESTNO

POTEM MI PA SKUŠAJ RAZLOŽITI NEKAJ, ČESAR NE VIDIM.
ČESAR NE DAM V SVOJE DLANI.
PRI ČEMER MI NI MOGOČE SLIŠATI NITI ODTENKA, KAJ GOVORI.

POTEM MI PA SKUŠAJ NAJTI IZVORNO VEDNOST IZ SVOJIH GLOBIN.
TO VERO IZ ZNOTRAJ NAVZVEN PREROJENO IZ TISOČIH PREJŠNJIH SKOMIN.

POTEM ME PA SKUŠAJ NAUČITI, KAKO SPREJETI NIANSE OSEBNIH VRLIN.
DA NAJDEJO PRAV TAKO MENE IN MI RAZKAŽEJO SVET, KJER ŽIVIM.

KATJA ZGOZNIK

ZASTONJSKE PRIČESKE

V okviru dneva mobilnosti, ki ga je imela Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola v Kranju, smo bili člani društva Kralji ulice povabljeni na spremembo pričesk. Nihče od udeležениh pa si ni predstavljal, da bo dan tako prijeten in poln presenečenj.

16. aprila se je šest članov društva zbralo ob 8.30 pred dnevnim centrom, kjer nas je čakal kombi. Ker je bil voznik hišnik zgoraj omenjene srednje šole, je pot in našo končno destinacijo dobro poznal, zato je bila pot mirna. Polni pričakovanj smo vstopili v zelo urejene šolske frizerske salone. Vsakemu od nas sta se posvetili po dve dijakinji. Povprašali sta po željah in barvi frizure, se posvetovali s profesorico, ki jim je bila cel čas na voljo, in začeli z ustvarjanjem. Zanimivo je bilo opazovati, s kakšno vnemo in natančnostjo so se lotile naših pričesk. Mislim, da sta imeli moji dve dekleti največ dela. Neustrašno sta se lotili pramenov po celotni glavi, po spiranju in sušenju pa je na vrsto prišel še preliv. Ko je ta prijel, je prišlo na vrsto še ustvarjanje pričeske. Končni izid je bil presenetljivo dober. Iskreno lahko povem, da tudi moj frizer ni uspel tako zadeti odtenka barve, kot sta to naredili moji dekleti. Bravo puncici ☺.

Foto: Ines Majcen

Po nekaj urah neutrudnega dela so si »naše frizerke« le vzele trenutek za oddih in nas povabile na toplo malico v bližnjo šolsko menzo. Med obedom smo skupaj poklepetali in kar izmenjali telefonske številke za nadaljnje sodelovanje. A še preden smo vstopili v kombi, so nas še zadnjič presenetili in vsakemu izmed nas podarili vrečko z raznimi luštnimi in uporabnimi darilci. Današnji dan nam bo za vedno ostal v lepem spominu. Seveda vsi udeleženi upamo, da bodo tovrstno delavnico kmalu ponovili. Društvo Kralji ulice se v imenu vseh udeležениh, ki si zaradi svoje socialne ogroženosti težko privoščijo modno striženje in barvanje, zahvaljuje Srednji ekonomski, storitveni in gradbeni šoli Kranj, gospe Andreji Grahek ter hišniku za izjemno doživetje in prekrasno preživet dan.

Špela Blatnik

Foto: arhiv SESGS Kranj

STARA HIŠA

Moji so leta 2017 prodali staro hišo. Nov lastnik jo lepo obnavlja, a jaz z bolečino v srcu hodim po pločniku mimo nekdanjega doma v Brežicah.

**TAM OB CESTI SIVI
MI HIŠA STARA ŠE STOJI,
NEKDAJ SI BILA MI DOM NAJDRAŽJI,
A DANES TE ZAPUŠČAM,
ODHAJAM BOG VE KAM.
PRED VEČ KOT 150 LETI
SO TE POSTAVILI NEZNANI LJUDJE,
NEKDAJ BILA SI BELA,
NA OKNIH VSE POLNO SI CVETJA IMELA.
KROG TEBE BIL JE VELIK VRT,
NA NJEM TRI HRUŠKE,
SO VSAKO POMLAD CVETELE,
JESENI POLNO SLADKIH PLODOV SO IMELE.
A DANES, STARKA, PROPADAŠ,
V TEBI PREBIVAJO VLAGA, PLESEN IN MRAZ,
POPOKANE IMAŠ ZIDOVE,
ZLUKNJANA JE STREHA,
VRATA TI RAZBILA BARABA JE NEZNANA,
NIČ VEČ MI NISI VAREN DOM.
POTOLAŽI SE, STARA HIŠKA MOJA,
TUDI SAM SE STARAM,
V OBRAZ SO SE MI ZARISALE GUBE,
SREBRO NOSIM V LASEH.
STARŠI, BRATA.
NIČESAR VAŠ NE BOM PROSIL,
BOG NAJ SODI, KRIVICE POPRAVI,
DA BOMO SREČNI, ZDRAVI KOT NEKDAJ.
KDO MI DOM SVOJ BO PONUDIL,
TRAVNIK, SENIK ALI HLEV?
KJE BOM TO NOČ PRENOČIL?
BOM SREČEN PRI TUJIH LJUDEH?
BOM S SANJAMI O DOMU
V SNEGU ZASPAL ZA VEDNO?
KJER KOLI BOM, KAMOR KOLI BOM PRIŠEL,
TAM DOM BO MOJ NAJDRAŽJI,
SVOBODA, SONCE, SREČA
SO POTI MOJE PRIJATELJI.**

ROMAN CERJAK

Foto: osebni arhiv

Gostujoča kolumnistka:

Jerneja Munc

GENIJ ALI POŠAST

020
KRALJI
ULICE

Umetnost je v mojem življenju izjemno pomembna. Vedno mi je pomagala v najtežjih trenutkih, bila je pomemben del mojega študija tako v srednji šoli kot na fakulteti. Tudi zdaj jo uporabljam kot del svetovalnega procesa in navdušuje me terapija z umetnostjo. Umetnost je lahko zelo osebno izpovedna, lahko je družbeno angažirana, raziskuje neznano, vzbuja nasprotujoča si čustva – od ganjenosti do gnusa. Zame je osvobajajoča, katarzična, stik z mojim pravim jazom, z mojim bistvom, zame je skoraj sveta.

Skozi ta vidik sem vedno gledala velike umetnike, genije, ki so v umetnosti premikali meje, bili zavračani, dokler niso bili spoznani za pionirje svojega področja, včasih šele takrat, ko so umrli. Eden izmed njih je Pablo Picasso. Res je, da je dosegel slavo že za časa svojega življenja, je pa bilo njegovo delo na začetku nerazumljeno, novo, tako zelo drugačno. Nobenega dvoma ni, da je bil genialen umetnik. Ko sem se srečevala z umetnostjo, me je zanimal samo ta Picassov vidik. Neizmerno sem ga občudovala, zame verjetno ni bil navaden človek, ampak je bil že skoraj božanstvo. Dokler nisem začela spoznavati njegovih drugih lastnosti, brati o tem, kakšen je bil zasebno. Kako je psihično uničeval ženske, ki so z njim bile v razmerju, in kako se to nikomur ni zdelo nič sporno. Saj je vendar genij, velikan, že skoraj bog. Vse te ženske bi lahko bile hvaležne za to, da jim nakloni milost in jih pogleda, poljubi ali še celo kaj več. Mogoče lahko rečemo, da je vseeno živel v drugih časih, ko so na odnose med moškim in žensko, še posebej kadar je bil moški tako pomembna osebnost, gledali drugače. Pa seveda, kadar govorimo o odraslih ženskah, se pogosto pritakne mnenje, da so vendar same to želele, da jim je godila pozornost pomembnega umetnika, da so pristale na vse, da bi lahko odšle, če bi jim bilo tako hudo.

Tudi danes slišimo pogosto taka mnenja. Zaradi gibanja #MeToo (#Jaztudi) se veliko več govori o zlorabah, še posebej v filmski umetnosti. Pa je pogosto komentar »saj je sama želela, vseh ji je bilo, napredovala je v karieri, zakaj je toliko časa molčala« ... Rada bi poudarila, kako prefinjeno tovrstno nasilje poniža, kako odvzame moč, vzbudi občutke sramu, krivde, kako zelo osami. Prav

zaradi strahu pred takim odzivom in zaradi vpliva teh pomembnih mož žrtve ne morejo spregovoriti. Prav na to ti zlorabitelji računajo, da jih bo javnost podprla, da bo žrtev kriva, ker ji delajo uslugo. Še bolj verjetno pa o tem sploh ne razmišljajo, ker se jim zdi, da ne delajo nič narobe, da so dobrohotni, da delajo uslugo.

Tudi če kdo lažje požre, kadar govorimo o odraslih, gotovo ne moremo gledati stran, kadar genij zlorabi otroka. V letu 2016 je odmeval primer slavnega fotografa Davida Hamiltona, ki je storil samomor, ko so javno spregovorili o zlorabah deklic, ki jih je fotografiral. Zelo znane so fotografije deklic na prehodu v odraslost, ki pozirajo v erotičnih, seksualnih pozah. Brez dvoma gre za umetniško gledano vrhunske fotografije, in če bi bile fotografirane odrasle ženske, ne bi bilo nič sporno. Vendar so fotografije resnično sprevržene, še bolj pa je sprevrženo, da so bile znamenite, iskane, drago prodane, da nihče do leta 2016 ni pomislil, da je kaj narobe. Še bolj grozljivo pa je, da je večino deklic posilil in da so včasih na to pristali tudi starši deklic, v upanju na slavo.

V zadnjem času gotovo odmeva film o zlorabah Michaela Jacksona. Že v preteklosti je bil obtožen zlorabe dečkov, vendar se je vsakokrat zadeva zaključila brez obsodbe in v medijih je bil Jackson prikazan kot žrtev grabežljivih staršev, ki želijo pet minut slave in denar. Cel sedaj, ko je že mrtev in omenjeni film ne pusti dvomov, ga del javnosti brani, ker je kralj popularne glasbe in kralji si lahko privoščijo marsikaj.

Kaj pa pri nas? Koliko smo o tem mi sposobni spregovoriti? So pri nas tudi veliki umetniki, ki so prestopili mejo sprejemljivega, ki imajo radi mlade deklice ali fantke, ki se jim zdi normalno, da ženska zanje razširi noge? Vem, da so, vendar ... Pri nas o tem molčimo, tudi o mrtvih velikanih nič ne govorimo. Nikomur se ne zdi nič sporno, da je naš veliki Prešeren imel razmerje s 14 let staro Ano Jelovšek in da je pri 16 rodila njegovega prvega nezakonskega sina. Mogoče, ker je bilo toliko časa nazaj in ker je bilo takrat drugače, ampak nisem še slišala, da bi kdor koli resno o tem spregovoril. Torej, če ne moremo o tem razpravljati po tolikem času, kako bomo

Foto: Žigažaga

lahko pokazali na kogar koli, ki to počne danes?

Pri nas je gibanje #Jaztudi sprožil Inštitut 8. marec, ki na spletni strani objavlja anonimne zgodbe žrtev spolnih zlorab. Med njimi so izpovedi žrtev pomembnih, vplivnih ljudi, tudi umetnikov. To je izjemno pomemben korak pri ozaveščanju o zlorabah. Vendar pri nas še ni storjenega tega koraka, da bi spregovorili o konkretnih imenih, da bi prišlo tudi do sodnega epiloga in da bi jasno sporočili, spolna zloraba je nedopustna.

Tudi sama sem te velike genije dojemala kot bogove, nedotakljive. Mislim, da je v tem problem. Največkrat si stereotipno slikamo zlorabitelje kot grozne, grde, smrdljive, pijane, take, ki bi se jim že na daleč izognili in ki jim skoraj na čelu piše, zlorabil te bom. Pa to ne drži, zlorablja lahko vsak, pogosto najbolj prijazni, topli, karizmatični ljudje. Prav takšni, kot so lahko veliki umetniki, pomembni geniji. Težko mi je priznati, da so ti geniji lahko nasilni, da lahko psihično uničijo svoje bližnje, da lahko zlorablajo. Zamerim jim to. Težko gledam njihovo umetnost skozi enako prizmo. Težko odmislim, da so počeli pošastne stvari, da niso samo geniji, ampak tudi pošasti. Vendar so točno to, samo ljudje, in ljudje smo sposobni najbolj nizkotnih dejanj, še posebej takrat, kadar se nam ni bati posledic. Kadar vemo, da smo preveč vplivni.

Vseh mi je prisproda, da veliko drevo meče veliko senco, in morda je tako tudi z zelo velikimi, vplivnimi ljudmi. Bolj vplivni kot so, več zla lahko naredijo. Zato se mi zdi še bolj pomembno, da damo zelo jasno sporočilo: zlorablja ti nima pravice nihče, tudi genij ne.

CIKLUS O SREČI

I.

SREČA JE,
KO PRVO NOČ
PRESPIŠ PRI FANTU,
BREZ PIŽAME,
BREZ ODEJE,
IN JE POLETJE,
RDEČE, VOLJNO
IN NAJINO.

II.

SREČA SVA
JAZ IN TI
OB NEDELJAH
NA TVOJEM BALKONU
NAD LJUBLJANICO,
KO JE SONCE
ISTE BARVE
KOT TVOJE USTNICE.

III.

SREČA SMO MI
MALI PIZDUNI
NA AVTOŠTOPU
DO DUNAJA
ALI V BANJI,
KO SI LIŽEMO RANE.

TOM VEBER

LJUBIM TE IZABELA, LJUBIM TE

PRVA SI MISEL V JUTRU,
ZADNJA, KO ZAPIRAM TEŽKE OČI.
IZABELA.

LJUBIM TE BOLJ KOT SEBE,
BOLJ KOT LJUBEGA BOGA.
IZABELA.

TVOJ VONJ ME OBNORI,
BRBONČICE ŽELIJO LE TEBE.
IZABELA.

MISEL, DA SPET IZGINJAŠ,
ME PRIPRAVLJA NA SAMOMOR.
IZABELA.

S TEŽAVO SE PREPRIČUJEM,
DA MORAM BREZ TEBE.
IZABELA.

ČEPRAV V TISTIH REDKIH TRENUTKIH
MOJE NAJVEČJE ŠIBKOSTI
JE TUDI JURKA DOBRA.

MOJMIER FERENC

Kraljevi recenzor:

STARCI 1,2: STARA MESTNA ELEKTRARNA, 23. 3.

Tin Grabnar in Hana Vodeb sta režiserja Starcev 1,2 v koprodukciji z AGRFT in Gledališčem Glej.

V predstavi igralski »čarajo« ... no, saj življenje je eno samo čaranje. V igri se prepletajo intimne zgodbe, na trenutke se ne izognejo niti patetičnosti. Praviloma so starci porinjeni v domove, nekateri so doma osamljeni, drugi spet ves čas pod nadzorom. V predstavi želijo povedati predvsem, da si želijo svojega prostora pod soncem. Soočajo se s strahovi, obupajo ali jih pestijo zdravstvene težave. Glasba v predstavi je zelo močna, nekaj je tudi francoskih pesmi. Moje osebno mnenje ... Ja, večno mladi, večno živeti ... Starci – igralci – so se čudovito znašli na odru, pravzaprav ni lahko čarati, kot tudi ni lahko biti star! Gledališču Glej se iz srca zahvaljujem za podarjeni vstopnici.

Barbara Jozelj

Foto: Kan Mujezinović, Gledališče Glej

KINOTRIPČIČ – PROGRAM KRATKIH FILMOV: KINODVOR, 29. 3.

4. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL KINOTRIP, 28.–30. 3.

Z veseljem smo se odzvali na povabilo Kinodvora in obiskali 4. mednarodni filmski festival Kinotrip – mladi za mlade (čeprav nismo več najmlajši ☺ – op. avt.). Deset festivalskih projekcij je obiskalo več kot 1100 obiskovalcev, sam pa sem si kot velik ljubitelj filmskega traku izbral serijo sedmih kratkih filmov različnih žanrov, katerih avtorji ce prihajajo z različnih koncev sveta.

Ogledal sem si filme: Miško (Makedonija), Uspavanka in Zajec (Avstralija), Koža in Bavbavžena (ZDA), Manivald (Hrvaška) ter Saladdin castique (Finska). Ker je filmov preveč, prostora pa premalo, bi posebej omenil film Koža, ki je prejel oskarja za najboljši kratki film 2019. Film je več kot očitno »ameriški«, a vreden ogleda. Oskarje pač podeljujejo v ZDA, pa nič zato. Filmi, ki sem si jih ogledal, so bili dobri, predvsem to v mojem primeru velja za evropske filme, ki so mi kulturološko bližje in se z njimi lažje poistovetim.

Filmski program festivala so izbrali mladi člani Kintoripovega filmskega kluba, utrinke s festivala, ki so jih ujeli dijaki Srednje medijske in grafične šole Ljubljana, pa si lahko ogledate na www.kinodvor.org/kinotrip ter na profilih na Facebooku in

Koža

Foto: arhiv Kinodvora

Instagramu. Kinodvoru se za povabilo na festival iskreno zahvaljujemo.

JN

TOVOR (TERET): PREMIERA, KINODVOR, 21. 3.

Zgodba filma seže v leto 1999, ko Nato bombardira Beograd. Časi so težki, za preživetje je treba najti priložnostno delo in Vlada ga poišče. Težak je tudi tovor, ki ga mora prepeljati iz Kosova do Beograda. V resnici ne ve, s čim je obtežen keson, dobi zgolj navodilo o trasi, v roke pa prepustnico – dokument, s katerim ga brez vprašanj puščajo mimo kontrol. Zlovesča slutnja je sicer ves čas v zraku, pa vendar z njo opravi v stilu »nič ne vidim, nič ne slišim«. Na poti se mu pridruži »slepi potnik«, star približno toliko kot njegov sin, mlad glasbenik, ki se odpravlja v lepše življenje, po možnosti na zahod. Seveda med potjo naletita na mnoge ovire in preizkušnje.

Težka zgodba vključuje nečastno srbsko zgodovino – etnično čiščenje kosovskih Albancev, predvsem pa odpira vprašanja o človeškosti: morali, preizpraševanju o prav in narobe (če to v nenaklonjenih razmerah sploh obstaja), odgovornosti, pasivnemu izvrševanju moralno sporne naloge (podobno kot v filmu Savov

Foto: arhiv Kinodvora

sin). Ali je odločitev za moralno neoporečno dejanje sploh možna? Vse in še več nam ponuja v razmislek režiser, avtor mlajše generacije Ognjen Glavonić v srbsko-iransko-francosko-hrvaško-katarski koprodukciji. Vredno ogleda, seveda ob zavesti, da ne gre za »party« film.

MG

22. PRIPOVEDOVALSKI FESTIVAL, 22.–31. 3.

20. marec velja za svetovni dan pripovedovanja, zato so se v tem času javnosti že 22. leto zaporedoma odprla vrata Pripovedovalskega festivala, ki vključuje pripovedovanje pravljic in zgodb – tudi ob spremljavi glasbenih, pevskih in gledaliških nastopov ter projekcij v Kinodvoru in slovenski Kinoteki. Zlato nit je predstavljala beseda, ki je razsvetljevala zbrano občinstvo v Cankarjevem domu, Lutkovnem ter Slovenskem mladinskem gledališču in na Vodnikovi domačiji v Šiški. Jutranje pripovedovanje pravljic za najmlajše in vse, ki imajo glavo in srce za to, je potekalo tudi v kavarni Sem, kjer je otroke prebudila Katja Preša z gozdnimi pravljicami. Slovesni trak smo uradno prerezali 22. marca in spustili zaveso v nedeljo 31. z pripovedovanjem otroških pravljic Janeza Škofa. Dogodki so potekali tudi na začetku in sredini meseca s pripovedovanjem pravljic iz Režije v Valvasorjevi knjižnici Krško in z Leonom Matkom ter gosti v Kinu Šiška. Do prvega junija na Vodnikovi domačiji v Šiški potekajo pedagoško-pripovedovalske delavnice za otroke Pravljčni studio, v Stari mestni elektrarni je po festivalu za otroke nastopil še InterKlepce, naelektreno ozračje pa je bilo v Ljubljani tudi na turi feminističnih zgodb s politologinjo Jasmino Jerant. Na dan uradnega odprtja Pripovedovalskega festivala je potekalo otvoritveno srečanje, kjer so nastopile Zvezdana Novakovič, Ana Kravanja, Tea Vidmar in duo skupinica All Strings Detached. V popoldanskih urah smo se udeležili pogovora o procesih demitologizacije z režiserjem Tomijem Janežičem in predsednico britanskega Kraljevega društva za književnost Marino Wargner. Slednja je imela na festivalu tudi predavanje Beg, svetišče, zgodbe o pomembnosti bivališča in o tem, kako lahko besede predstavijo značaj kraja, sodelovala pa je tudi v pogovoru z ameriškim teoretikom Jackom Zipesom o pravljicah v prihodnosti in zgodovinski vlogi mitov oziroma izročil ali pripovedi, ki jih pisatelji uporabljajo za navdih, sugestije in inspiracijo ter so delno pojasnjeni nastajali v določeni družbi in njenih običajih, navadah, dogodkih, naravnih pojavih. V Kinodvoru je sledila ilustrirana filmska projekcija Bratovščina sinjega galeba, ob kateri je zgodbo te slovenske mladinske

klasike pripovedovala Špela Frlic z Vodnikove domačije v Šiški, sicer tudi programski vodja. Zatem smo se preselili v slovensko Kinoteko k Pijanemu Zajcu, zgodbi, ki je danes na voljo v stripu odličnega striparja Davida Kranjčana, njegov ponatis pa obeležuje 100. obletnico rojstva Milka Matičeta, raziskovalca slovenskega ljudskega izročila. Ta je poleg številnih del napisal priljubljeno zbirko Zverinice iz Režije, v kateri je zapisal zgodbe in pripovedi ljudi, živčih v Režiji – italijanski dolini ob slovenski meji, bogati z ustnimi izročili. Zato je tudi pot vodila na izlet v Muzej rezijanskih ljudi na Solbici, ki je posvečen pripovednemu izročilu in je območje, kjer je Milko zapisoval pesmi in pripovedi teritorija. Te se preko ustnega izročila prenašajo iz roda v rod. Matičeva zapuščina je bila predstavljena tudi na pripovedovalsko-glasbenem nastopu Ob vrelcih bakanja. Zasnovala ga je Anja Štefan, njegova dolgoletna učenka, ki je predstavo izvedla ob produkciji Pripovedovalskega inštituta. Na filmskem platnu smo si ogledali še ljubezensko mitsko zgodbo, uprizorjeno z marionetnimi lutkami, Niti. Med predavanji je festival gostil še literarnega teoretika in esejista Toma Virka, novinarja in vojnega dopisnika Ervina Hladnika Milharčiča, dramaturginjo in klasično filologinjo Jero Ivanc ter filmskega režiserja Matjaža Ivanišina. Posebno zanimiva mi je bila skladateljica, performerka in raziskovalka Victoria Hanna, izraelska glasbena osebnost z glasbeno-pevskim nastopom v hipnotično uglasbitvi hebrejskih melodij, ko je zgodbe pripovedovala s petjem in plesom.

Celoten razpored upodobljenih nastopov boste našli, če v brskalniku pobrskaite po Pripovedovalskem festivalu. Že teoretični fizik Einstein Albert je predavnimi časi neke za Alpami dejal: »Če želite otroke narediti pametne, jim pripovedujte pravljice, če pa jih želite napraviti še pametnejše, jim preberite še več pravljic.« Organizatorjem se najlepše zahvaljujem za podarjeno vstopnico.

Jan Omahne Femec

IVANOV: SNG DRAMA LJUBLJANA, 15. 3.

Drama Ivanova A. P. Čehova, začetnika sodobne dramatike, izhaja iz njegovega začetnega obdobja. Prežeta je z atmosfero brezizhodnosti, ki izhaja iz glavnega junaka Nikolaja Alekseja Ivanova (odigra ga Uroš Fürst) in njegove usode. Ta je strt od življenja, od katerega tudi ne pričakuje več prav veliko; zagrenjen je in naveličan. Že dolgo ni več srečen v zakonu z bolešno ženo Ano Petrovno, ki ji preti smrt (Polona Juh). Navzlic svojemu aristokratskemu poreklu in primerni načitanosti se nenehno spopada z revščino, si sposoja denar pri oderuhih in se poda v novo ljubezensko vezo s Sašo, ki je že od začetka obremenjena z občutki krivde in neodobravanjem okolice. Seveda se ob njem razvijajo tudi ostale usode; denimo pretkanega upravitelja njegovega posestva, ki se mu nenehno porajajo ideje, kako na hitro izboljšati finančni položaj (Jure Zrnc), in tudi njegovega strica, grofa Šabelskega (Grega Bakovič). Med drugim drama odpira vprašanje odnosov med spoloma; ženske so močen, aktiven pol, moški pa neodločen, prestrašen in naj bi jih ženske naredile take.

Foto: Peter Uhan, SNG Drama Ljubljana

Prepoznavna je vzporednica s sodobnim časom, ki junaka (junake) sili v stiske in iztrošenost.

Tragičnost situacije in predvsem glavnega junaka je na delih omehčana s komičnimi vložki, vseprisotna pa je tragika ... Temno delo, ki ga imenitno izpelje igralska zasedba.

MG

ANDREJ ROZMAN ROZA, BAAL: SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

TRAGEDIJA, KI NA ODRU POSTANE GROTESKA

Režija: Vito Taufer

V dobrih dveh urah daš skozi tako rekoč vso nemogočo kolobocijo sodobnosti. Tragične reči so smešne, ker se družbena nasprotja karikirano stikajo: revolucionarnost in zloraba bližnjih, trk med »visokim« in »nizkim« slojem, romantika in seks kot zloraba, predanost in agresija. Baal v igralskem utelešenju Ivana Godniča je mlad delavec, ki ga lastnik podjetja prepozna po pesniškem talentu. Uvede ga v srenjo odločujočih v kulturi; s svojimi družbeno-kritičnimi verzi jim vzbuja občutek, da so še vedno občutljiva človeška bitja. Ne konča se z zametkom pesniške kariere, kot je bilo zamišljeno. Baal se napije, zmerja gostitelje, otipava gostiteljico in gostjo, da bi razsul snobovsko atmosfero, in se nazadnje znajde pred vrati. S tem je zadoščenja ob norčevanju iz gosposkih pokvarjencev že kar takoj konec. Začenja se kruti Baalov pohod nad vse dostopne resurse. Zapelje gostiteljevo ženo, svojemu skromnemu občudovalcu spelje dekle, jo napije, razdeviči in odpodi. Petnajstletnica se utopi. Ljubica zanosi in Baal jo odpodi. Tretjo žensko priveže za posteljo, jo muči ... Ker ga zanima denar, delo pač ne, skuša izvesti rop in se znajde v zaporu. Tu se obešenjaško prilizuje pedofilskemu duhovniku, morilcu žene, goljufivemu smrtonosnemu podjetniku ... Navsezadnje se, da mu ne bi bilo treba skrbeti za bolno mater, znajde na ulici. Zateče se k prijatelju Ekartu. Ko si ta eterični ljubitelj narave seksualno privoščil lahkoživo gostilničarko, ga Baal iz ljubosumja zabode. Kajti nekje vmes se je naveličal zlorabljeni ženske in je zamenjal spolno orientacijo. Po izletu na psihiatrijo se osamljen in bolan znajde v gozdni koči in v posmeh gozdarjem. Umira upajoč, da se bo njegov duh dvignil do neba.

Predstava Baal temelji na istoimenskem delu Bertolda Brechta. Sodobnost uprizarja v žanru groteske. Poleg zgoraj navedenih likov so tu še niz pijancev, ambivalentna mati, podjetniški morilci ljudi in okolja, naci Slovenec, poneumljeno rasistično ljudstvo, lovci, ki z lahkoto postanejo lovci na ljudi, če se zdi, da so v bližini begunci ... Komični del je v Rozinem izrazju, domislicah in vsebinskih preskokih, pa ignoriranju

Foto: Marko Modic

fenomenov, kot ti zares so (vstajenje iz smrti je mala šala), v raznovrstnih pretiravanjih glede igre in kostumov, skečih in morda najbolj izvrstni potezi režije Vita Tauferja: tudi ženske like igrajo moški. Brez tega bi se vsaj del občinstva pol manj zabaval. Zaradi vrste spolnih zlorab v scenariju bi z akterkami vse skupaj izpadlo preveč zares. Tako pa se je s to režijsko-kostumsko domisljico tragika spolov, nasilja in seksualnosti razgradila na raven vlog tudi izven igre. Verjetno je bilo samo tako izpostavljeno tematično razmerje možno pretakniti z elementi smešnega.

Kot integrirani atrakciji sta oder soustvarjali animirana projekcija (Andrej Kamnik) v funkciji scene (Zora Stančič) in živa glasba (Vasko Atanasovski trio) v prav tako komentatorski funkciji.

Renata Šribar

Opomba: starobiblijski Baal, bog Izraelitov, je tako kot za njim Jezus deležen vstajenja po smrti. Postane zlobno nasprotje judovskega monoteističnega boga JHVH in je več in v svojih ponovitvah.

ZAHVALA – SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Naša uporabnica se najlepše zahvaljuje SNG Operi in baletu Ljubljana za podarjeno vstopnico za operno predstavo Rigoletto, ki si jo je z veseljem ogledala 10. marca. Se priporočamo tudi v prihodnje.

Društvo KU

PRIDITE, PODARITE, ODNESITE!

Smo zadruga, socialno podjetje, ki usmerja stvari na prave konce. Sredstva namenjamo zaposlovanju brezdomnih oseb. Naše storitve so cenovno ugodne, roba je zaradi nizkih cen dostopna vsem, s spodbujanjem ponovne uporabe pa poskrbimo še za okolje. Vabljeni!

www.robaraba.si

STARA NOVA
ROBA
A

TRGOVINA

Poljanska cesta 14

1000 Ljubljana

Obratovalni čas:

Pon: 12.00–19.00

Tor–Pet: 9.00–19.00

Sob: 9.00–14.00

BUTIK IN

SKLADIŠČNA

PRODAJA

Studenc 41

1260 Ljubljana Polje

Obratovalni čas:

Pon: 13.00–17.00

Tor–Pet: 11.00–17.00

Tel.: 059 010 075

Izza rešetak:

REZERVAT – DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZKPZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Sobota, 2. 5.

Kot da se začenja prva kriza. Rad bi šel ven iz tega posranega sanatorija – pa vem, da bom še morje časa tu. Za to pa so delno krivi tudi cimri. Zdaj so začeli razpredati, da me bodo sigurno prestavili na Ig (iz njihovih ust v božja ušesa). Zakaj že? Češ da sem urejen, umirjen in vedno pripravljen za pomoč. Okej, trudim se, saj bi rad čim prej bil spet med vami svobodnjaki. Toda eno so želje in drugo je zakon, mar ne?! Ampak nihče se ne zaveda, kako zna to vplivati na psiho. Posebno na mojo, ko se enkrat zasanim. Dobrunje, moja soba. Pr' Nebavec (Litija). Ekvator v hostlu. Pohodi po Ljubljani. Mater, šele teden sem tu, pa se mi zdi, da je vse to svetlobna leta stran od mene. Vem, da se moram umiriti, samo te misli žgejo v meni kot lava. Le branje me rešuje, a kaj, ko do ponedeljka nimam nič. V starih časopisih iščem članke, ki jih še nisem prebral. Celo oglase, osmrtnice in tečajne liste berem. Sem sploh še normalen? Ig mi večkrat na dan pade v glavo – pa kaj, ko je pa tako daleč. Upam le, da bo ta mala kriza čim prej za menoj. Saj mora biti, jebem mu! Odločil sem se, da jutri zapustim to kletko in grem na sprehod. Morda ga potrebujem. Malo več prostora in zraka. Cimri pravijo, da se mi bo totalno strgalo, če bom ves čas v kletki. Ne vem. Morda res. Bomo videli jutri, če ta terapija pomaga. Je pa res, da sem odklonil njihove misli. Tudi jaz naj bi šel k psihiatru po sanval ali leponex, in to bi potem prodajali naprej, da bi bilo za kavo in tobak. *Nein danke*. Da bom diler, in to še v sanatoriju?! Ni to zame, hvala. Tega si ne morem privoščiti in si tudi ne bom.

Nedelja, 3. 5.

Cimer mi zadnje dneve uničuje možgane. Ima hiperaktivnega sina, ki je baje pravi razbijač. Sicer ima šele osem let, a se v šoli spravi tudi na starejše, tako da ne vedo, kaj bi z njim. CSD ga je odpeljal v krizni center, pa je tam že po nekaj minutah razbil okno – tako je končal na pediatrični kliniki. Vzeli so mu tudi devetletno hčerko, ki je v kriznem centru, in baje tudi

025
KRALJI
ULICE

14-mesečno. Tip pa ... boji se, da se bo ženi zmešalo (njemu se je že). Po ves dan hodi gor in dol po celici. Ne ve, kaj narediti. V teh izbruhih ponavlja, kako bo pobral vse otroke in ženo in spizdil v Bosno. Seveda pa sem tu zdaj še jaz. Glede na to, da ves čas berem in pišem, vprašanja z njegove strani padajo kot dež. Kaj dež, neurje! Ne prenesem ga več. Na začetku sem ga še miril in se pogovarjal z njim. Toda on ima ogromno energije – negativne. Tako je začelo tudi name vse to vplivati zelo negativno. Včasih se počutim, kot da sem tudi jaz kriv za to njegovo stanje, posebno po njegovih izbruhih (vsi Slovenci ste isti). Jebi se, zakaj pa si potem prišel sem? Zakaj pa si se spraviš v kriminal prav v Sloveniji? Zdaj si zaprt in tvoji so prepuščeni sami sebi. Zdaj pa še čas praznikov in vzgojiteljev ni. So le pazniki. A roko na srce, so ti tako razumevajoči in humani, da ga spustijo na telefon, kadar se mu sprdne, da kliče ženo ali sina v bolnico.

Morda je bil tudi to vzrok, da sem šel danes na sprehod. To pa kot z dežja pod kap. Takoj so me začeli obletavati – posodiš 5, 10, 20 evrov? Imaš cigareto? Imaš tobak? Poznavajoč to sceno sem seveda vse to pustil v sobi. Jebite se, reven sem kot vi, če ne še bolj. Nimam. Znajdite se drugje in na drug način. Jaz ti niti gat ne morem dati, ker imam le dvojce – in tako ura napadov in obramb.

Od vsega pa me je najbolj strah cimra. Ne da bi mi kaj naredil – ampak psihično ne prenašam več njegovih izpadov.

Taubi

DRUŠTVO SE SPET ODPIRA ...

... društvo za pomoč zapornikom in zaporom samim. Čudovito! Koliko nam so že pomagali, upam le, da ne bodo spet omagali, česar pa ne verjamem. Preveč jih je prišlo na prvi dve srečanju (in še več srečanj si želimo, čim več)!

Če samo pomislimo, da je trenutno na Povšetovi le 30 obsojencev, hiša pa je polna. Kje je logika?

Vrnimo se h Katji, kajti ona ima tokrat glavno vlogo. Bila je zaprta. Okej. Preživela je. Okej. Kaj naj rečem več? Ko je začela

govoriti o svoji zaporniški izkušnji, je niti hudič ni ustavil – in to mi je všeč. Zakaj že? Ker nisem bil edini za rešetakami. Katja, kaj si povedala? Zelo globoka si bila in upam, da si nam napolnila glave s pozitivnostjo. Če ne ... ubij nas! Upam, da se še srečava na cesti.

Taubi

RAZVEDRILO

KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

V spomin na slovenskega šahovskega velemejstra Albina Planinca. Iz igre Albin Planinc – Miguel Najdorf, Mar del Plata (ARG), 1971.

Na vrsti je beli. Po treh potezih črni preda igro.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 30.

026
KRALJI
ULICE

PISMA BRALCEV_K

SPOŠTOVANI,

vesel sem zapisa g. Vita Flakerja v marčevski številki KU pod naslovom *Izpraznite zapore*. In le dodajam, da sem v veliki meri »pripomogel« k praznjenju zaporov z ukinitvijo zapornih kazni za prekrškarje_ice, saj je bilo letno več tisoč – celo več kot 5000 nastopov in več kot 20.000 pozivov za nastop kazni. Leta 2008 smo (dr. Lovro Šturm na mojo pobudo in podatke) uzakonili možnost alternativne izvršitve zapornih kazni (tu se g. Vito Flaker malo lovi), tako z družbeno koristnim delom za kazni do dveh let in do treh let zaporne kazni z vikend kaznijo itd. Vsekakor bodo prispevki, kot je *Izpraznimo zapore* g. Vita Flakerja, omogočili humanejši pristop k zapiranju in predvsem postavili v ospredje vprašanje, zakaj se gradijo novi mega zaporji za 140 milijonov evrov iz proračuna, če pa so že zdajšnji preveliki in je »rezerva« predvsem v večjem angažmaju služb za nezaporsko izvrševanje kazni zapora itd. Res pa so v te službe postavljeni strokovni_e delavci_ke, znani po svojem represivnem pristopu do zaprtih oseb. Zdaj pa naj bi naenkrat

delovali_e za večjo humanost ipd.

S spoštovanjem in željami še naprej aktualno.

Marjan Čander, Hoče

SPOŠTOVANI KRALJI ULICE,

ko se mudim v Ljubljani po opravkih, srečujem kralje ulice, malo poklepetamo in kupim časopis. Vedno znova me pretresejo življenjske zgodbe ljudi, njihova usoda, pa tudi njihov smeh mi pride do živnega. Poklanjam nekaj stvari po pokojnem očetu. Vse v paketu je oprano, čisto in vzdrževano. Upam, da bo komu ogrela noge, da bo korak še bolj pogumen. Vse dobro želim vsem kraljem.

N.Š., MB, 15. april

SMS KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128. VABLJENI K SODELOVANJU!

4. 4. >> Dobili ste novo redno bralko! Zasluge za to gredo prodajalki na koncu Čopove ulice. Ko bi bilo več ljudi takšnih, kot je ona. Imejte lep dan.

5. 4. >> Super je, da tak časopis zajadra tudi v tako majhen kraj, kot je Vrhnika. Hvala za zelo prijaznega prodajalca #717. Vasja in Špela

GIACOMOV FOTO KOTIČEK, PISMA IZ PSIHIATRIČNE USTANOVE

<http://www.giacomodoni.com/pims>

Foto: Giacomo Doni

Nekaterim bolnikom psihiatričnih ustanov so dovolili pisati pisma.

Ljubezenska sporočila, zgodbe, želje ... Ti ljudje so svoja čustva izlili na papir, v upanju, da jih bo nekdo lahko prebral. Toda ta pisma niso bila nikoli odposlana.

V arhivu najdem celo serijo pisem in jih fotografiram: to so Annalisina pisma, napisana med letoma 1938 in 1941.

Predmet teh pisem je ljubezen: v pismu iz leta 1939 naslovi nekoga iz svoje preteklosti, v pismu iz leta 1941 pa je objekt njenega poželenja direktor ustanove.

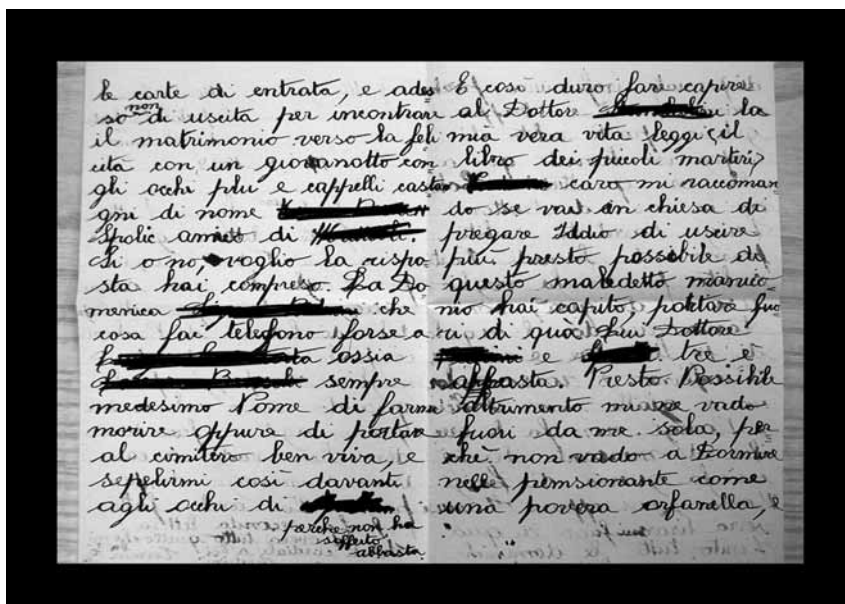
Ljubezen je v njenem primeru zdravilo, ki ji lajša bolečine osamljenosti bivanja v psihiatrični ustanovi. Annalisa ne bo nikoli zapustila ustanove in njena pisma ne bodo nikoli prišla do naslovnikov.

Možnost fotografiranja njenega glasu nam omogoča, da ta pomemben del zgodovine ne izgine brez sledu za vedno.

Annalisa 1938

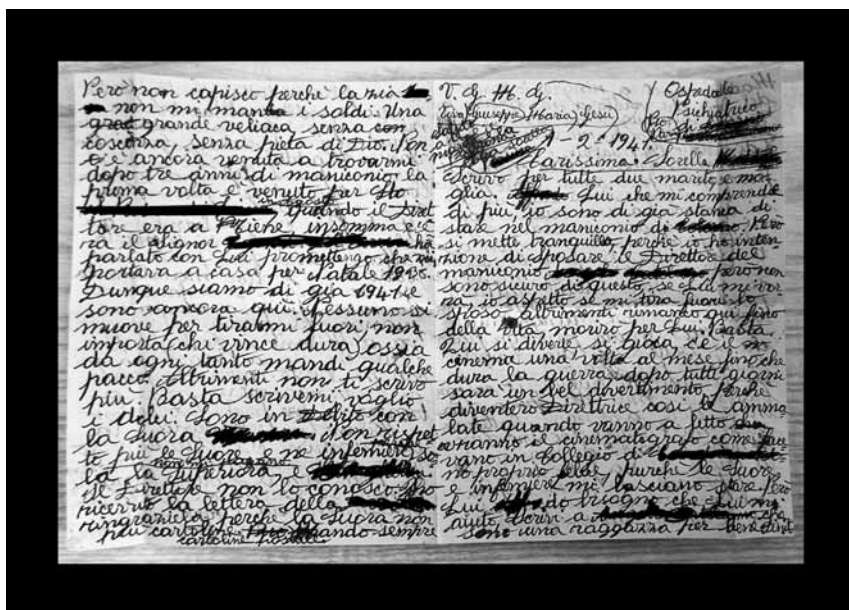
»Tako težko je, da bi zdravnik razumel moje resnično življenje (preberite knjigo malih mučnikov).

Dragi, če greste v cerkev, molite bogu, da čim prej zapustim to prekleto umobolnico, razumete.«

Annalisa 1938

Foto: Giacomo Doni

Annalisa 1941

Foto: Giacomo Doni

Annalisa 1941

»Utrujena sem od bivanja v umobolnici. Toda bodi mirna, saj se bom poročila z direktorjem psihiatrične ustanove, toda nisem prepričana, da me bo hotel. Počakala bom, če me ženin odpelje, v nasprotnem primeru bom tu ostala do konca svojega življenja.«

Giacomo Doni, Firenze
Prevod Jean Nikolič

BREZPLAČNE PRIREDITVE

POPREMIERNO DRUŽENJE: 30 LET
KARTONA IN BETONA, PROJEKCIJA
DOKUMENTARNEGA FILMA, 17. 5. OB
21.00, MIKLOŠIČEV PARK

Avtorja filma: Jean Nikolič, Rok Pibernik
(No Budget Production)

Vabimo vas na projekcijo dokumentarnega filma o Antonu P., ki je širši javnosti bolj poznan preprosto kot Tonček iz sodniškega parka. S filmom se želita avtorja v prvi vrsti pokloniti dobrim trem desetletjem, ki jih je Tonček uspel preživeti na ulici kot brezdomna oseba, obenem pa javnost opomniti, da je brezdomstvo eden od tistih kompleksnih družbenih pojavov, s katerim se lahko poglobljeno ukvarjamo več let, pa še vedno težko suvereno odgovorimo na vprašanja o njegovih vzrokih, pojavnih oblikah in možnostih ukrepanja. Film je neposreden in realen: ne prevprašuje svobodne izbire brezdomnega načina življenja nekoga, ki izobrazbenih, zaposlitvenih, socialnih

Foto: Rain-in-the-Face

in kulturnih možnosti ne le da ni izbral, pač pa jih tudi nikoli ni poznal ne vanje vstopil. Prizorišče projekcije je izbrano z namenom in je tudi najprimernejše – film 30 let kartona in betona bo predvajan v Tončkovi dnevni sobi, Miklošičevem oziroma sodniškem parku.

Ker pa v Tončkovi dnevni sobi primanjkuje stolov, bo na voljo karton. Naj vas ob tem še opomnimo, da kakšna brisača ali dekica v nahrbtniku ali torbici ne bo odveč, da bi vam bilo še bolj udobno. V primeru dežja projekcija odpade.

ZADRUGA STARA ROBA, NOVA RABA, POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA

PRESELIMO VAS

Pokličite 059 010 075 med delovniki 9.00–19.00

SOCIALNO PODJETJE

NUDIMO:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNJENJE OBJEKTOV, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE, PO DOGOVORU
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU

www.robaraba.si

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zanimirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Društva Kralji ulice se za donacije v mesecu aprilu zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - dobrodelni organizaciji ANINA ZVEZDICA za prehrabene izdelke,
 - spletnemu portalu LAKOMLAČEN.SI za okusen pasulj,
 - B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAŠ (kuhinja) za pekovske izdelke,
 - društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke,
 - PIVNICI LAJBABAH za pomfrit,
 - SREDNI EKONOMSKI ŠOLI za malico,
 - HK SŽ OLIMPIJA in NK OLIMPIJA Ljubljana za podarjene vstopnice in
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.
- Se priporočamo za naprej.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje.
Tel.: 059 022 503.

Nudim inštrukcije kitare, angleščine in nizozemščine (native speaker).
Piet: 069 637 533.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732 740

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 15.00–16.00 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Urejanje vrtov in okolice ter nega palm in oljk.
Tel.: 069 954 655 ali 051 846 810.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

**ZA VSAKO ŠE TAKO NEUMNO VPRAŠANJE
OBSTAJA ODGOVOR, NAJ JE ŠE TAKO NEUMEN.**

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

							VRHUNSKA KVALITETA (DVE BESEDI)		HUŠA POŠKODBA MOŽGANOV	AMERIŠKI FILMSKI REŽISER (QUENTIN)	SREDIŠČE BOMBAŽ- NEGA SRE- DIŠČA V INDIJ	REKA NA TAJSKEM (V BESEDI ZNANA)	GLAS TROBENTE
							OSEBA, KI OPTIRA						
							TIPIČNA VIKINSKA LADJA						
							MESTO V KALIFORNIJI (IZ ČRK REALNO)						
							PRIPAD- NIK ITALOV					*** IN KRIK	IME PESNICE ŠKERL
							TEMNEJŠI LES V SREDINI DEBLA, ČRNJAVA						
							LJUDSKO IME ZA ZAKOVIČO					IVAN DROLČ VZHODNI SLOVAN	
PREMAZ ZA LES	SLAVNI STARO- RIMSKI VIJSKO- VODJA	ČLOVEK, KI ŽIVI V VIŠJIH PREDELJIH	KRAJ V BLIŽINI KRŠKEGA	VEČJA STANO- VANJSKA STAVBA	TRINITRO- TOLUEN, MOČAN EKSPLOZIV	ZGODOVIN- SKO MESTEČE PRI ZADRU	PRIPADNICA ASIRCEV PARIŠKI TEDNIK (DVE BESEDI)						
NUJNI DEL OPREME VSAKEGA, KI HODI V HRIBE										ZLOG V BESEDI MENUET		POVRŠINA RIBJE KOŽE	RELIKT
KAZINO										GLAVNO MESTO NORVEŠKE			
GEOME- TRIJSKI LIK										LAGO - - GARDA	SINTE- TIČNO MAMILO	UNITED STATES ČLOVEK V MLADIH LETIH	
POGOVORNI IZRAZ ZA RIBJEGA SAMCA					STANE POTOKAR	VELIKA HUDOBNOST BENEŠKO KOPALIŠČE							
DEL OBRAZA				SESTAVIL IN NARISAL JOŽE PETELIN	POZNAVALKA SLOVANSKIH JEZIKOV POLJSKA REKA								
POGON NA DIVJAD				SRBSKO M. IME. DUŠAN JOSIP IPAVEC						MEDMET, KI POSNEMA GLAS ZVONCA KATERI (KRAJŠE)			
DREVORED						ATLETSKO ORODJE					OSEBNI ZAIMEK		
SLOVENSKI POLITIK (JELKO)						BOSANSKI PEŠNIK, KI ŽIVI V LJUBLJANI (JOSIP)					NaŠ NOGOME- TaŠ IN TRENER (MATJAŽ)		

Sestavil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

1: xd5, Ke7; 2: b4, Tc8; 3: d6+, črni preda igro.

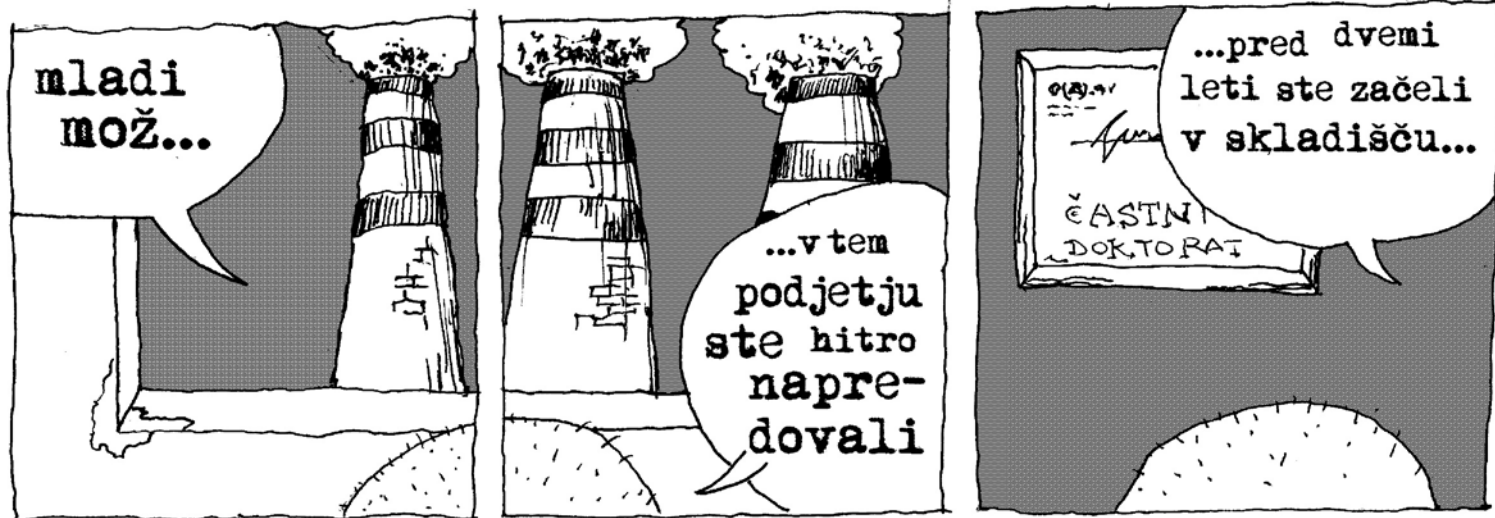
NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca meseca na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigi Franja Frančiča Meseno spoznanje, Novi svet – zbirka poezije in proze ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Slavko Celarc iz Vrhnike, Karel Rankel iz Kranja ter Janez Jakomin in Štefka Cverle iz Ljubljane.

kapitalistični raj

txt: ljudska šala riše: peter polanski 2019

Št. 156

**MAJ
2019**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE

